

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

PREKIUOJA:

metams „ 2.00
pusmečiui „ 1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILA. PA.

Nr. 4

Philadelphia, Pa. 1 Vasario (February) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Ar mes ardom „Susivienijima L.A.“?

NUO rudens prabėgusių metų ėmė rasti kažkokios naujos šmėklos ant Amerikos lietuvių darbininkų kelio, — ėmė lig ką tai mums — socialistams išmetinėti, lig kuom gązdinti, lig bandomą kenkt augimui mūsų partijos. Norime tai porą žodžių pasakyti apie tulus „Susivienijimo Lietuvių Amerikoje“ šulus, kurie pradeda užsipildinėti ant pavienių mūsų darbštesnių draugų, ant kuopų, žinoma — ir ant partijos.

Visų pirmu pravedė kelią kokie ten pora vyrų iš Chicago: Pukas ir Eismontas, kurie perskaitė «Kovoje» satyrišką feljetonėlį, pasigriebė kaip pretekstą užpuolimui ant jo autoriaus; kadangi autorius yra žinomas veikėjas darbininkų judėjime, tai tuodu vyrų paleido šauksmą į lietuvius kad boikotuotų feljetonėlio autorių, jo darbus, drauge ir visą judėjimą. Feljetonėly buvo pajuokiama, — nors netiesioginai, — «S.L.A.» ir «T.M.D.» nerangumas ir tų dviejų organizacijų vadovų didelis skietriavimo «milžiniškais tėvynės labui darbais» Anaipol ten nesimato noro kenkt tų dviejų organizacijų gy-

venimui. Protingas žmogus, apsiskaitęs, neras ten blogumo nė krislo. Bet radosi tokių, kurie išskaitė tą, ko visai nebuvo. Ir pasiremdami ant savo išsvajotų pavojų, sukliko ne savu balsu.

To dar buvo negana. Kitas šulas «S.L.A.» — p. Tareila. Waterbury prakalbose tiesiog siundė žmones ant mūsų draugų, liepė vyt iš Amerikos!.. Nerandam vardo tokiam darbui. — Vėl viską ten supynė su «pavojais» «S-ui L.A.» ir kad tie «pavojai» vis paeina nuo mūsų partijos.

Da vienos šulas pasinaudojo «S.L.A.» atskaitomis, kad užsipult ant socialistų.

Gana. Pažiurėkim, kas užsipuola, ko užpuolikai nuo savo brolių socialistų nori, ir — tebuni pavelyta spėti, — kas iš to išeis.

Chicago vyrai, ką ėmė boikotuoti mūsų organizaciją, — yra pavienės ypatos. Čia nieko neturi visa «S.L.A.» organizacija. Jiems prigulinčiai buvo savo laiku atsakyta per «Lietuvaž», ir to mes čia nebeatkartosime.

Kaslink p. Tareilos, tai jau dalykas visai kitokias. Jis yra vienu iš «SLA.» centro viršininkų. Todėl jis, panaudodamas tokį kovos budą – siundymus – jau ne be už savę atsako, bet už visą «SLA.» organizaciją. Ir ką jis padarė, tai organizacija už tą yra atsakomybė. Jeigu ji savo viršininkų taktiką pagirs, tai reiškia, kad ji visa eina prieš politiškai susivienijusius⁷ darbininkus. Jeigu ne, – tai turėtų savo viršininkų pradarbes papeikt. Iki šioliai beveik tyli. Ar tas reikš pritarimą? Akyva tai butų, žiūrjt iš to, kad didžiuma mūsų partijos draugų priguli prie «SLA.» Bet apie tai bus žemiau.

Užsipuolimas ant socialistų p. Damijonaičio, panaudusio «SLA.» atskaitas, – kurios tuomtarpu yra oficiališkias vienintėlis «SLA.» organas, – reiškia daug daugiau. Čia yra viešai keliama, – nesakysim kova, bet neapykanta «SLA.» ant «LSPA.» Ir už tą jau atsako tiesiog vis a «SLA.» organizacija.

Ko nori draugai «SLA.» nuo draugų «LSPA.» – perefrazuosim p. Damijonaičio užklausimą?

Sako, kad mes užsipuolą ir ar dą «SLA.» Kur faktai? Regis, nė sykį mūsų organe nebuvo užkabintas «SLA.» Nė vienas mūsų kalbėtojas nesuindė darbininkų ant tos organizacijos, nieko nėra tai organizacijai priešingo mūsų progrome, rezoliucijose ir konstitucijoje. Iš kur tat imta medega užsipult ant socialistų? Jeigu Chicagos du vyrų ir p. Tareila pasėmė tą, neapykantos sėjimui, medegą iš feljetonų, tai tik pasigailėt reikia, kad nemoka da skaityt feljetonų ir išskaito tą, ko nėra. Jeigu p. Damijonaitis remiasi ant kokios ten, jam vienam žinomos mūsų kuopos darbų, tai – silpnas ramstis. Ir rašinėjimas straipsnių oficiališkame «SLA.» organe, su užvardinimais «ko nori socialistai», – yra labai netaktiškias ir labai peiktinas; parodo, kad panašūs «SLA.» činovnikai negali atskirt, kur darbas visų Amerikos lietuvių darbininkų ir kur keleto ypatų. Ir dėlei netaktiško pasielgimo mūsų keleto draugų, yra siundoma visi lietuviai vieni prieš kitus. Argi tat negeriau but padaręs p. D., jeigu butų viešai pasakęs, kad: ot tokia ir tokia LSPA. kuopa ardo(?) «SLA.»? Argi nebutų buvę galima susiprast be neapykantos sėjimo?

Atkartojam, kad mes nieko neturim prieš «SLA.» Mūsų partija yra politiška organizacija, vienijanti darbininkus ant revoliucijinio kovos lauko ir ginanti lietuvių darbininkų ekonomiškuosius ateities ir dabarties reikalus. O «SLA.» yra tai apsidraudimo įstaiga, kurios vyriausis tikslas – palengvjt palaidojimą pasimirusių savo sąnarių. Todėl mūsų tikslas yra visai kitas, ir kitas darbavimosi laukas. Tie laukai yra teip platūs, kad mes, lietuviai socialistai, nematom konkurencijos nuo «SLA.», ir mes neardom jo, nė kenkiam. Jeigu nereklamuojam ir negiriam «SLA.», tai tas reiškia, kad mes tam neturim laiko. Mūsų siekiniai daug platesni, mums daugiau darbo, daugiau reikia darbininkų ir laiko.

Neturim reikalo vaidytis. Daugelis mus draugų priguli prie «SLA.», ir mato, kad prigulėjimas prie tųdviejų organizacijų niekam nekenkia. Nė baudžia niekas mūsų draugų už prigulėjimą prie «SLA.», – kaip išsapnavo p. Dam. Mes

– žmonės praktiško darbo, o ne vaidų. Kritikuojam save, kritikuojam ir kitus. Ar tą gal mano uždraust pp. Tareilai ir Damijonaičiai? Pervėlu – cenzuros Amerikoje neberadom.

Kritika ne ardo, bet tobulina. Nebijosim jos, jeigu būsime tobulūs ir neturėsime nieko užmestino mums.

Todėl ir mes, – atsakom p. ui D. & Co., – nieko nenorim nuo «SLA.», nes jis nieko mums daugiau negali duot, kiek duoda. Neardom ir nekenkiam jam. Tegul ir jo «šulai» ne seja neapykantos tarp žmonių vienos tautos, kurių ekonomiškai reikalai kiekiausiai ryšiu visur rišasi. Netikim, kad «S–mo LA.» seimas pagirs savo viršininkų išsišokimus ne vietoje. Tikime, kad nereiks broliams eitis ant peilių dėlei poros kurstytojų.

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?*)

LEKCIJA PIRMA.

1. Socijalizmas utopiškasis.

BRANGŪS draugai! Kam iš mūsų nepasitaikė gyvenime svajot apie laimę, nulėkt vaikišką svajonių sparnais į pasakų pasvietį, kur viskas žydi ir kvėpia, kur nėra skausmų nė dūsavimų? Tās pačias vaikiškai nekaltas svajones, tās pačias pasakas apie stebūklingą šalį ir dymnų kraštą, apie aukso gdynę turi ir visos tautos, visa žmonija; ir katras gi iš jų kudukystės dienose nemylėjo tųjų pasakų ir sagų (sakmių)! Raštininkas Gete, rašydamas savo «Faustą», aiškina, jog meilė apsakymų apie stebūklingas šalis vedanti žmoniją prie tobulinimosi, laimės ir grožybės, kuri prigimta žmogaus pajautimams.

Mes, kaip žinoma yra, tą apsiereiškima išaiškiname kitaip. Mes matom, kad tas apsiereiškimas, – meilė laimės ir gerovės, – paeina iš sąlygų žmonių gyvenimo; kada gi žmonių turtingumas nevienodas, tai pas kiekvieną žmogų gimsta troškimas pagerit savo medegišką padėjimą. Ot dėlko iš pačių seniausių gadynių, kurias tik žinome, visados žmogus stengėsi sutvert savo vaidentuvėje paveikslą būsenčios laimingos draugijos. Tas stengimosi buvo ne vien pas svajotojus-fantazierius, bet ir tarpe labai apsišvietusių žmonių, išmintingų protautojų, didžiausių mokslinčių ir įžymiausių filiozofų, kurių vardai stambiomis raidėmis užrašyti istorijoje.

Nors trumpuose ruožtuose čionai paminėsime vardus ir veikimus tų geriausių pasaulėje žmonių. Pradėsime iš tos gadynės, kurią paprastai vadiname slingsčiu mokslingojo žmonijos veiklumo, nuo gadynės graikų. Vienas iš didžiausių tos gadynės žmonių, kurių vardus žino istorija, ir vienas iš garbingiausių tosios gadynės vyrų, vardų Platonas, papiešė paveikslą būsenčių viešpatysčių. Rašydamas jis savo knygą išreiškė tokias ideališkas pažiūras į sviatą, kad visas medegiškias žmonių pasilaikymas paeinas nuo jų pačių išdirbto noro. Jis teip manė, kad jo sątautiečiai [graikai] greit galėtų susitvert rojų ant žemės, jeigu tiktai rastųsi kas toks, kurs papieštų būsenčios draugijos pavyzdį vertą sekimo. Prisižiūrėdami arčiaus į Platono nupieštą pavyzdį būsenčios viešpatystės, mes randame jame tokias gilias mintis, kurios suteiktų garbę net šių laikų mokslinėms. Pamatu garbingos ir stiprios viešpatystės jis

*) Šią eilę straipsnių ypatingai patariame perskaityt ir išstudijavot kiekvienam darbininkui, kurs da ne visai aiškiai sau persistato socijalizmo mokslą. Bet ir tu to, reikia perskaityt ir gerai ant atminties išvadžiojimus straipsnio «Kova kliautų», ejuo pirmėniuose trijuose numeriuose šio laikraščio.

stato sveiką liaudę, ir togidėl jis stropiai jieško tų būdų ir priemonių, kuriomis galima išauklėti sveiką liaudę. Jis reikalauja, kad visiems luošiams, kūniškiems ir dvasiškiems išsigimėliams, nebūtų leista palikt po savo mirties vaikų, idant lytiški susinėsimai atsiliktų tiktai tam tikrose gerose aplinkybėse, ir kad jungtusi į poras tiktai patis gražiausieji vyrai ir gražiausios moteris. Iš tokių parinktų porų gimę vaikai, privalo būt tuojau atiduodami valstijos auklėjimui. Idant tokių gimdančių piliečius porų, nerūpūt, neatkreipt jų atydos ir rūpesčiai nesuerzūt, turi būt uždrausta joms užsiimt vaizba (pirklyste) ir pramone, — tas turi būt pavesta tam tikriems žmonėms — vaizbūnų klasai. Gimdančios piliečius poros turi užsiimt vienintėliai daila ir mokslu. Taigi Platono viešpatystė tampa filozofų ir dailininkų valstija. Idant įvykdūt tokią viešpatystę, idealistas Platonas ateina prie atgaleiviškų nuosprendžių. Ekonomiškuose (žmonijos gerbūvio) satikiuose jis reikalauja aštraus paskaidymo liaudės į luomus. Toliaus, jis reikalauja, idant piliečiai iki keturių dešimtų metų amžiaus negalėtų apleist savo krašto: jis baiminasi, idant tie žmonės, teip dailiai išauklėti, — tie žiburiai šviesos, proto ir papročių, — ne pasigadūt po įtekme blogų pavyzdžių svetimose šalise. Šiurkščiuosius darbus privalo atlikt ypatingas luomas vergų. Tokiu būdu mes matom, kad šitas idealistas, kurio norai buvo kilti ir pirmieviški, ant galų galo atėjo prie reakcionieriškiausių nuosprendžių, — savo ideališką viešpatystę norėjo aptvert kyniška siena, už kurios ji neprapultų; vienok prapuolė.

Du tūkstančių metų praleidus, po myriui Platono, pasirodė antras panašus veikalas. Tai buvo knyga raštininko Tamo Morus, vardu „Utopija“. Ta knyga davė vardą ir visai vėlesnei, panašios linkmės literatūrai. Utopija lietuviškai reiškia „niekur“, ir visi raštai, kuriuose dailiai nupiešiama būsenti valstija, vadinosi utopiškais, — tai yra skelbiančiais nežinomą.

Tamas Morus buvo, kaip žinoma, Anglijos viešpatystės kancelierium prie karaliaus Enriko VIII. Jis iškilo savo drąsybe ir tvirtoms nuomonėms; bet už tą ir pabaigė savo gyvastę ant ešafoto (nukirto jam galvą 1535 m.). Ištikro tai ir reikėjo didvyrio dvasės, kad parašyt tuose laikuose tokią knygą, kaip „Utopija“. Tamas Morus reikalauja joje ne daugiau ir ne mažiau, kaip atmainimo tų laikų valstijos pamatų, privatiškos nuosavybės. Jau aukščiau mes kalbėjom, kad ir Platonas reikalavo, idant tie, kuriems lemta yra atlikt didelius ir garbingus darbus, neturėtų privatiškos nuosavybės. Prie tokių samprotavimų ateina ir Tamas Morus. Suprantama, kad jis padarė tokius išvadžiojimus po įtekme tuolaikinių sąlygų. Jis klausė savęs, iš kur išsiveržia žmonijoje šaltiniai neapykantos, pavydo, neužsitikėjimo ir piktybės; ir visuomet suvaidavo savyje atsakimą, kad visų tų nedorybių priežastis yra — privatiška nuosavybė. Laikas ir vieta man nepavelija čionai plačiai apsistot ir išdėstyt Tamo Morus idėjas; todėl pasikakinsiu paminėjimu keletu labiau akyvesniųjų: savo viešpatystėje jis pinigų panaikina visiškai; bet idant išdarbystė neapsistotų, jis neranda nieko geresnio, kaip pasiūloma, kad visus darbus atliktų vergai, kuriuos jis manė surinkt arba iš svetimtaučių suiminių karėse, arba ir iš tos pačios valstijos žmonių, kame nors prasikaltusių. Suprantama, kad negalima tokią idėją pavadūt pirmieviška. Už tai įdomiausias yra Tamo Morus reikalavimas — sutrumpūt darbininkui darbo dieną iki šešių valandų; labiau stebėtinas toks reikalavimas, atsiradęs šešioliktame amžiuje, — tokioje gadynėj, kurioje vos tik da pradėjo Europos kapitalizmas dygt ir apie jokus techniškus ištobulinimus mašinų niekas nė ne sapnavo!

Tamo Morus apysaka ne tiktai sutvėrė tam tikrą čielą literatūrą, — panašiai Platono «Viešpatystei», — bet iššaukė stambų judėjimą; tas judėjimas sėmė sau medegą iš tų pačių šaltinių, iš kurių užgimė ir «Utopijos» apysaka. Toji medega buvo — tai garsus brudėjimas perkrikštų, kuris protestavo prieš pragaištingas sąlygas

viduramžinės baudžiatvos. Nors iš viršaus tas judėjimas perkrikštų ir turėjo tikėjimišką pobūdį, tačiau jis sėmė sau spėką iš matomųjų paveikslų, — iš išnaudojamųjų kaimo proletarų. Tie kaimo proletarai susidėjo iš ūkininkų, kuriuos ponija nustūmė į visuotiną ubagystę. Tas judėjimas vienok pralaimėjo, nes ant galų galo jis visgi buvo utopiškas. Jo vadovai: Tamas Mincer ir Jonas fon Leiden, buvo utopistai, tverentieji būsenčiąją viešpatystę, kuri po trumpo laiko ir sugriuvo.

Šimtui metų praėjus po pasirodimo «Utopijos», pasirodė trečias, stambus, utopiškės literatūros veikalas — «Saulės pilis», parašytas Tamo Kampanellio. Šis Kaliabrijos (Italijoje) pilietis buvo iššvenstas į bažnyčios tarną, bet dėlėi savo audringo pobūdžio ir plataus apsišvietimo, jis neilgai gyveno sątaikoje su katalikų bažnyčia; pertą jis buvo septynius sykius patekęs į rankas inkvizicijos budelių, muštas ir kotavotas; paskiaus buvo valkiojimas po drėgnus ir tamsius kazematus (požeminių kalėjimų) Neapoliaus ir kitų miestų, kuriuose praleido savo gyvenimo dvidešimts septynius metus. Prieš pat užbaigimą savo dienų jam pasisekė iškeliut Prancuzijon. Ten jis, vienuolyne (klištoriuje) šv. Jokubo Paryžiuje, — vietoje, kur paskiaus atsibuvo posėdžiai garsingųjų Prancuzijos revoliucijonierių-jakobinų, — ten jis ir parašė savo pažymėtiną apysaką «Civitas solis» (Saulės pilis), kurią pirmiausiai atspauzdino 1620 m. Jau tas yra stebėtinas dalykas, kad žmogus katalikiškose nuomonėse išaugintas, priėjo prie tokių griežtų išvadžiojimų, kurių išdėstė savo apysakoje. Visoje utopiškoje literatūroje, imant sakysim net ir Platono «Viešpatystę», nėra veikalo labiau sumanesnio ir su tokiu geležiniu nuoseklumu apdirbto, kaip šitoji Kampanellio apysaka.

Turinys apysakos maždaug toks: «Saulės pilis» perstato savim tūlą miestą, susidedantį iš dailiai nustatytų budinkais čilių suriestų į ratą; kiekvienas namas padalintas į kambarius. Kiekvienas toks ratas drūčiai aprašytas. Jau pati viduramžinė tų budinkų forma turi gilią prasmę: ji parodo, kad piliečiai, apgindami miestą nuo svetimo priešo, tuompat laiku apgina nuo jo ir savo nuosavį namą; kiteip sakant, teip išbūdavotas miestas jau iš tolo parodo, kad pavienių žmonių gyvenimas drūčiai rišasi su visa draugija. Pamatinė mintis Kampanellio knygoje išsireiškia tame, kad reikalai atskirios ypotos privalo stovėt užpakaly reikalų visos draugijos, ir visa knyga pašvesta išplėtojimui tokios minties. Iš šito jis išveda, kad ypata turi vertybės, kiek ji yra verta viešpatystei; nes visa galybė tik susivienyjime. Įvykdymui šitos idėjos Kampanellis įstato du pamatinius, teip sakyt, viešpatystės įstatymu: 1) «puikybė — didžiausia nuodėmė» ir 2) «kiekvienas darbas yra gerbiamas». Mūsų priešininkai tankiai, ir dabar da vis klausia: kas ateitėj šveis čebatus. Ant šito klausimo atsakė Kampanellis da net 1620 metų; šveitimas čebatų lygiai gerbiamas darbas, kaip yra išaukštintas triūsas ministerio arba dailininko; puikybė pati sunkioji nuodėmė; taigi niekas negali skaityt savęs aukštesniu už kitus, — visi žmonės yra lygios verties. Idant piliečiai apsiprastų su taja mislimi pilnai, reikia, idant jie ją, teip sakant, išjūt iš motinos krūtų, tai yra, reikia juos tam atsakančiu būdu išauklėt. Kūdikius, vos nujunkytus nuo motinos krūtų, reikia atiduot viešpatystės auklėjimui ir nuo to laiko iki mirties jau jie priguli viešpatystei. Juos turi mokūt pedagogai valstijinėse mokyklose. Mokitojai stengiasi tēmyt į kūdikius ir įsižiūrēt, katras turi kokius ypatingus gabumus ir palinkimus. Dėltogi išbando kūdikių jėgas įvairiausiose užsiėmimų būduose. Kada mokitojai tikrai pritriria ypatingus kūdikio gabumus, jam tada duoda atsakančią jo gabumams užsiėmimą. Sulaukęs pilietis keturių dešimtų metų amžiaus, igija sugabumą ir tiesas dalyvaut viešpatystės valdyme, prie ko yra kviečiamas kiekvienas pilietis.

Aukščiausi ypata valstijoje, žaidžianti rolę Kryvių Kryvaičio (kunigo ant kunigų), rūpestingai prižiūri porų susijungimą; išau-

klėjimas kūdikių jau prasideda nuo sergėjimo susižeist, idant tuomi neduot dauginties luošiams, išgamoms ir t. p. Taigi Kampanelis iš tikrųjų norėjo įsteigt laisvą meilę, ant tiek tik gal suvaržytą, kiek to reikalautų viešpatystės interesai. Ir kada pamislijam, kad šis domininkonų zokoninkas išdriso teip laisvai protaut apie šliubą, tai visai nedyvai, kad katalikų inkvizicija jį kankino savo kazematuose čielus 27 metus!..

(Toliaus bus).

IŠ SOCIJALIZMO ISTORIJS.

PIRMOSIOS SOCIJALIZMO DIENOS PRANCUZIJOJE.

Saint-Simon. (Taša.) — Saint-Simon'o pažvalgos, jam da gyvam esant, mažą turėjo įtekme, ir jis paliko vos tik keletą jam šventai atsidavusių mokiūnių, kurie tolyn skelbė doktrinas savo mokiūtojaus, kurį laikė už pranašą. Svarbus pažingėjimas sen-simonistų moksle tapo padarytas 1828 metuose, kuomet raštininkas Bazard perskaitė Paryžiuje, ant gatvės Rue Taranne čielą eilę lekeijų ir padarė, anot jo, «visišką išaiškinimą klaidingųjų sen-simonizmo pusių». Metuose 1830 tapo pripažnti už vadovus sen-simonizmo tūlas Enfantin ir minėtasis Bazard; dabar tas mokslas iškilo atnaujintame pavidale: tų pačių metų, liepos mėnesy iškilusi revoliucija daug suteikė sen-simonizmui medegos, ir šis judėjimas dabar jau atkreipė atydą visos Prancuzijos. Pradžioje sekančių metų prisidėjo prie sen-simonistų gabus vyras Petras Leroux, per kurio įtekme sen-simonistams pasisekė pritraukt prie savęs garsų ratelį mokslinčių, vadinamą *Globe* (Skritulys); šioje draugystėlėje buvo nemažas skaičius būklios ir mokintos Prancuzijos jaunuomenės, dauguma buvo iš mokinių skardžios tuose laikuose mokyklos — *Ecole Polytechnique*. Dabar sąnariai susijungė į bendriją, padalino ją į tris laipsnius, sutverdami draugystę arba šeimyną, kuri gyvena iš bendro išdo ant gatvės Rue Monsigny, Paryžiuje.

Neužilgo, vienok, užgime sektoje nesutikimai. Bazard žmogus liogiškas ir rimto pobūdžio, negalėjo taikiai darbuotis su karštu ir greitu Enfantinu, kurs stengėsi įkurt sen-simonistų judėjime koki tai navatną kunigizmą, su palaidais sątikiais susijungime vyrų su moterimis ir abelnai lytiškuose prietikiuos. Po tulo laiko Bazard atsitraukė; jo pavyzdžiu pasekė daugelis ir kitų stiprių to mokslo parėmėjų. Žiemą, 1832 metuose draugystė iškėlė keletą balių ir eikvotinių zobovų; tas sumenkinò jos turtus ir labai diskreditavo [suniekino] pačią draugystę akise visuomenės. Galiausiai jie nusikraustė į apygardą Menilmontant, Enfantin'o nuosavybėn, kur jie ir gyvena kaipo komunistiška [bendra] draugija; idant atsižymėt nuo kitų žmonių, jie nešiojo navatnius rūbus. Neužilgo potam vadovai tapo valdžios suimti, teisti ir pasmerkti baismėn už «ardimą draugijinės tvarkos»; metuose 1832 sekta pakrikdyta visiškai. Daugelis jos sąnarių vėliaus pagarsėjo kaipo inžinieriai, ekonomistai ir pramoninkai. Iš tos mokyklos išėjo mislis iškast Suezos kanalą, ką vėliaus Lesseps ir įvykdė.

Sen-simonistų mokykloje mės randame didelį pažingėjimą mokslo apie draugiją, kuri pakrikusiai pasėjo būklus mokintojas Saint-Simon, o būkliai išplėtojo nuoseklus mokslinčius Bazard. Istorijos filiozofijoje jie pripažįsta dvejopą gadynę: veiklią ir miegančią, ir tveriančią bei duodančią medegą tvėrimui. Pirmoji gadynės pusė susideda iš karių, nesutikimų ir anarchijos (bevaldybės); antroji pusė, — kuri stovi po religijų įtekme, — atsižymi dvase paklusnumo, pasišventimo, vienijimosi. Tos dvi dvasės — antagonizmo (priešingumo) ir vienijimosi — yra du didžiausi draugijos pamatai; ir gadynė įgauna toki pobūdį, katroji iš tų dviejų dvasė ima viršų ant savo priešininkės. Dvasė vienijimosi, tečiaus, vis ir vis

4 apveikia savo priešininkę — dvase nesutikimo; draugija jungiasi ir plėtojasi — nuo atskirų šeimynų į kaimus, nuo kaimų į miestus, nuo miestų į tautas, nuo tautų į tarptautišką federaciją (susibendrinimą). Tojo vienijimosi pamatas pasiliks neatmainomas iki koliai žmonija stovės. Ikišioliai žmonijos įstatymas buvo: «tegul žmogus žmogų išnaudoja», — ir tas įstatymas buvo pildomas per šiuos tris draugijinės evoliucijos laipsnius: vergiją, baudžiavas ir proletariją; ateities įstatymas bus šitoks: «tegul žmonės susivienija ir išnaudoja bendrai žemės skritulį».

Dabartiniame surėdyme, industrijų (išdarbysčių) vadovai da išnaudoja proletarus, — kurie nors vadinasi laisvais, vienok bado spūriami turi priimt tokius kapitalisto pasiūlymus, kokius žada. Toks dalykų stovis paeina nuo paveldėjistės įstatymų, kurie daleidžia vaikams igyt nuo tėvų išdarbystės įrankius. Taigi turtingųjų vaikai, da nieko gero draugijai nepadarę, jau įgauna jos darbo vaisius — išdarbystės įrankius. Ir kadaigi tokiu paveldėjistės (tėvų palikimo) keliu turčiai įgauna lobius, tai tuom patim vargdieniai įgauna biednybę. Vienintelis vaistas nuo to yra panaikinimas paveldėjistės tiesų ir suvienijimas visų darbo įrankių į tam tikrą draugijos sądėlį (fondą), kuri paskui tegul išnaudoja visa draugija. Tokiu būdu draugija taps valdovu visos industrijos įrankių, ji valdys juos ir pavedinės draugijinėms kuopelėms ant visokio turto priežiūrą. Paveldėjistės tiesa tampa perkelta nuo šeimynos ant valstijos.

Sen-simonistai labai guodoja žmogaus gabumą; jie skelbia, kad reikia žmones išskaidyt į rūšis: nuo gabiausių iki paskutinių apsilaidėlių; mokėt darbininkams reikia pagal rūšies, — gabesniems daugiau, netikesniems mažiau. Kiekvienam žmogui reikia suteikt toki darbą, prie kurio jis tikės, — ir sulyg vertybę ir našumą jo darbo, užmokėt algą. Tai yra pačios svarbios ypatybės sen-simonistiškojo socializmo, kuris ant galų galo reikalauja įsteigimo dvasiškai arba moksliška-autokratiškos valdžios, kad jų socializmą tarpe žmonių įvykūt. Iš kitos pusės toks socializmas įveda navatną kunigizmą, išmislytą Enfantin'o, apie kurį minėjom aukščiau.

Kaslink šeimyniško gyvenimo ir lytinių sątikų, Saint-Simon'o mokslas skelbė pilnutėlę emansipaciją (išlaisvinimą) moteries ir jos lygybę su vyru. Vyras ir moteris yra draugijos sąnariai, sūvienyti trejopu ryšiu: religijos, valstijos ir šeimynos. Savo viešuose apskelbimuose sen-simonistai pripažino svarbumą krikščioniškojo šliubo. Bet šitame dalyke Enfantin įpuolo į goslingą ir fantastišką palaidamaniją, kuri paskiaus įtraukė skandalan visą tą gražų mokslą ir nupuldė jį akise Prancuzijos. Tas ir atstūmė nuo Enfantin'o daug šviesių vyrų, tarpe tų ir Bazard'ą.

Kalbant apie aukščiau minėtas sen-simonistų doktrinas, reikia da primint apie jų garsias teorijas teip vadinamojo «atgavimo kūno», kurios buvo pasemtos iš filiozofijos teip vad. pantheizmo (mokslo, kurs sako, jog viskas ant svieto yra su dievu). Ir nors sen-simonistai gynėsi to vardo, vienok tą mokslą pripažino. Tokiu būdu jie vienok priešinosi katalikų krikščionybei, kuri reikalauja varginimo kūno ir metavonių; jie sakė, kad žmogaus kūnas po myrio turės atsiimt garbingą vietą, nes jis sujungtas su dievu. Labai ūkanota ši etiškoji sen-simonistų teorija, pagaliaus įvairiai ir jie patįs ją išguldinėdavo. Ir teip, kaip ją išplėtojo Enfantin, ji buvo nemorališka; jis pavertė moksliškas teorijas į koki tai mistieizmą (burtus), sistemą laisvos meilės su religijos užtvirtinimu.*

Nereikalinga daugiau gilinties į Saint-Simon'o mokslą, — jo socializmo geros ir blogos pusės kiekvienam aiškiai matosi. Priešingumas tarpe senosios ekonomiškos tvarkos ir naujosios, da tik buvo prasidėjęs. Kaip ta liga išsiplėtos ir kokių ji reikalau vais-

* Puikų rinkinį Saint-Simon'o ir Enfantin'o raštų ir veikalų, pradėjo išleidinēt likusieje dingusios sektos sąnariai (Paryžiuje) 1865, ir ikišioliai išleista iki 40 tomų. Žiftrėk Reybaud'o: „Études sur les réformatours modernes“ (7-ta laida. Paryžiuje 1864); Janet: „Saint-Simon et le Saint-Simonisme“ (Paryžius, 1878); A. J. Booth: „Saint-Simon and Saint-Simonism“ (Londonas, 1871).

tu, da negalima buvo permatyt: ankstyviejie žmonijos gydytojai nepažino gerai nė ligos, nė mokėjo sutaisyti vaistų. Draugijos liga labai giliai išsisknijusi, ji neišnyksta nuo vieno mostelėjimo magiška lazdele. Judėjimas buvo per daug utopiškas (svajotinas) ir visame kame prasišokdavo. Didesnė dalis Saint-Simon'o mokslo buvo taikoma į pačią giliausią draugijos opą, — į šeimynišką morališkumą, — ir beveik visuomet toksai skelbimas užsibaigdavo fantastišku, išdidum ir goslum kunigizmu, ir visuomet jis apsišmeiždavo akise visos Europos. Tuomi būdu štai kas atsitiko: tiek daug šviesių ir sumanių Prancuzijos jaunikaičių, kurie teip skaisčiai mokėjo kritikuoti blogas draugijos sąlygas, dėlei vieno Enfantin'o teorijų savę visavietiška apsišmeižė. Kilti ir gabūs protai, pasišventę ir atsižadėję savo gerovės, nuskendo tarpe juokų ir įnirtimo pasišausiosios senosios draugijos.

(Toliaus bus).

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Argėntinos socialistai įkūrė didelį savo dienraštį, Buenos Aires'e. Per laikraštį talpina Sinklero apysaką «Raistai».

* * *

Kanada, kaip žinom, yra po Anglijos valdžia, nors ir greta su Amerika ji stovi. Taigi dabar prasideda Kanadoje į Anglijos legislatūrą sąnarių rinkimas. Socialistai šįmet čia pradeda užkariauti apielinkę po apielinkės. Laisvamaniai ir konservatai labai raukosi, nes socialistai kasyklų sryty jau tris pavietus patraukė pas pas save.

* * *

Miestely Faugeres, Prancuzijoje, iškilo didelis kurpių streikas. Darbdaviai nenori darbininkais užsileist, sukviatė iš kur pakliuk streiklaužius, ir nori varyt darbą. Bet streikieriai neprileidžia streiklaužių. Ir ot kapitalistai pasamdė žandarus, kad streiklaužius lydėtų. Šeši socialistai, Deputatų Kambario sąnariai, veda ir drąsina streikerius jų kovoje.

* * *

Pietinėje Australijoje Darbo Partija pastebėtinai laimėjo: gavo didžiumą sėdynių parlamente už abi senosias partijas. Paskutinėje registratūroje Darbo Partija turėjo 9 sėdynes, konservatai 18, laisvamaniai 15. Dabar Darbo Partija turi sėdynių 19, konservatai 13, laisvamaniai 10. Abidvi senosios partijos prakišo po penkis pavietus darbininkams.

* * *

Japonijos socialistų partija, matydama kad Amerikos kapitalistai stengiasi uždaryti čionykščius rubežius ateivystei darbininkų japoniečių, rašo čionykštei socialistų partijai sekantį laišką: «Draugai! Męs tikim, kad japoniečius varo iš Amerikos dėlto, kad pas jus kapitalistai nori pakelti žmonių neapykantą prieš mūsų padermę (rasą). Todėl Japonijos socialistų partija trokšta, kad šitas klausimas būtų teisingai apsvarstytas, teip kaip reikalauja dvasė tarptautiškos darbininkų vienybės. Męs podraug norim išgirsti Amerikos socialistų partijos draugų nuomonę tame dalyke». Pasirašo: D. Kotoku, T. Sakai, K. Nichikava — Tokio, Japonija.

* * *

Rusijos socialistiškai laikraščiai praneša, kad rinkimuose Dūmon jie pilnintėliai laimėjo šiose gubernijose: Kijevo, Volyniaus, Černigovo, Chersoniaus ir Ekaterinoslavo. Kitur jie susidėjo rinkti

su pirmeiviškoms partijoms, kur teipgi išeis ant naudos socialistams. Mena, kad Dūma vėl bus radikališka, ir vėl bus išvaikyta, ir vėl kalėjimuos bei ištrėtimuos delegatai atsidurs. Tada prie revoliucijos.

* * *

Smagi naujiena iš Šveicarijos: pirmą sykį istorijoje socialistams pateko Ciuriko miestas ir priemiesčiai, nors susijungę kapitalistų partijos su įnirtimu prieš socialistus kovojo. Socialistai gavo 11.428 balsus prieš 9.225. Pergalė išsiaiškina tuom, kad kapitalistų valdžia paskutiniuose metuose labai įnyko darbininkus persekiot: vasarą milicija, rusišku kazuok metodais trėmė budauninkų streiką, valdžia išvijo veikliuosius svetimtaučius socialistus bei darbo agitatorius, ir tt. Matom, kad sprespaudos geriausiai prisirpina vargdienių sąmonę.

* * *

Apykalėdžiuose atsibuvo VII-asis čekų socialistų kongresas Pragoje. Oficijališkas pranešimas parodo, kad partija turi 1.517 organizacijų arba kuopų, tuomtarpu 1904 m. teturėjo 1.075. Viso partijos sąnarių yra 99.098. Partija turi šešioliką laikraščių, tarp jų: 3 dienraščius ir mėnesinį «Akademija» leidžiamą Vienoje. Agitacijos komitetas pranešė, jog per šiuos metus atlaikė 30,600 agitatyviškų mitingų. 3159 žmonės turėjo susirėmimą su policija, iš jų 2.748 pateko kalėjimui (paleisti). 212 sykių valdžia konfiskavo įvairius socialistų laikraščius, 33 sykius redaktorai buvo suminti ir laikyti nuo 27 dienų iki 6 mėnesių kalėjimuose.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Prancuzija. Sykį sakėm «Kovoje», ir neapsirikom, kad buržujinė prancūzų valdžia ne gerove darbininkų rūpindamosi ėmė uždarinėt bažnyčias. Labai gražiai tą paliūdija šios savaities atsitikimai. Mat socialistai ir šiaip darbininkų sąjungos Paryžiuje, norėjo praėjusiam nedėdieny padaryt dideles demonstracijas, kurio mis paspirdami savo darbininkiškus reikalavimus būtų paminėję ir Rusijos sukilimų pirmosias kritusias aukas, — t. y. «Kruvinąjį Nedėdienį». Bet ministeriai išsiuntė ant gatvių pulkus kareivių, kurie per visą dieną vaikė darbininkų būrelius nuo gatvių. Teip «laisvos» Prancūzijos valdžia ir nedaleido darbininkams padaryt demonstraciją ir paminėt savo kritusių brolių. Kada, ant rytojaus, socialistų pasiuntiniai pareikalavo nuo ministerių pirmjinko Klemensju išaiškinimo, kodėl teip despotiškai uždarė darbininkams gatves, tai jis pasakė: «Ne jūs esate demokratija; jaja yra visi». Ir paaiškino, kad demonstracijos dėlto būtų uždraustos, jog šventadieny visiems reikią silsėtis. — Neblogesnis popiežius būtų iš laisvamano Klemensju už Levą XIII. — Ir tokį pasielgimą ministerijoj užgyrė 444 balsais prieš 59!

Rusija. Vėla pagryžo caro pašonėn, jo dėdė admiralas Aleksiejėv, tas pats kurs turėdamas Tolymuosiuos Rytuos savo dvarus ir norėdamas juos apgiti nuo Japonijos, iššaukė baisią ir nelaimingą ruso-japonų karę. Pralaimėjus karę, visa Rusija pakėlė rustų protestą prieš carą ir jo gimines-intrigantus, ir Aleksiejėv ant laiko buvo pasitraukęs į šalį. Dabar vėla sugrįžta valdyt visus laivynus ir iššpyrė, revoliucijos laiku įstojusį ton vieton admiralą Biri-lev.

Prisiartina Dūmos susivažiavimas. Spauda joku būdu negali išpėt: ar žmonių pasiuntiniai vėl tvirtai stovės už liaudės reikalus, ar pasiduos caro valiai; jeigu pasiduos, tai caras pavelys Dūmai egzistuoti; jeigu ne, tai išvaikys. Jau iš anksto valdžia paduoda žinią, kad nė į kariškus, nė laivyno reikalus Dūmos neleis kištis; tai-

gi į tą, kas yra carizmo stipriausiu pamatu. — 23-jose gubernijose pasiuntinių rinkimai, nuo darbininkų ir mažžemių, jau perėjo; išrinkta 1231 atstovai; iš jų: 500 priguli prie atgaleivių, 458 prie pirmievių, 35 demokratai ir 238 socialistai. Sako, kad valdiškos apyskaitos esą perkreiptos, ir kad daugiausiai atstovų busę carizmo priešai.

Serbija. Smarki agitacija vėla atsinaujino prieš karalių Petrą. Dabar juomi nepakakinta nė liaudė, nė jo sėbrai aristokratai, kurie padėjo nugalabyt karalių Aleksandrą ir iškėlė ant sosto Petrą. 27 sausio norėta Petrą užmušt jo palociuje: būta padėta rūmuose dinamito, kurs sprogo, vienok nieko nesužeidė, tik langus išdaužė.

Vokietija. Vėliausios žinios, parėję iš Berlyno, praneša, jog rinkimuose pasiuntinių į nauji (vieton išvaikytojo) reichstagą, socialistai pralaimėjo — mat buržujinės partijos, kaip: rādikalai, laisvamaniai, net ir katalikai su centristais, geriau velija valdžią monarkizmo, negu žmonių; todėl jos susivienijo prieš socialistus ir teip pavarė miestuose ir kaimuose agitaciją už kaizerį Vilių, kad socialistai neteko reichstage 17-kos sėdynių. — Pamokslas vokiečiams draugams, kurie tvirtina, jog laimėse politišką kovą be revoliucijos!... Taigi kaizerio sostui pavojus prašlinko: didinimas armijos ir laikymas nuogandoje ramių kaimyniškų tautų vėl tęsis toliau, ir tą visą jungą, tuos kaštus vėl neš ant savo pečių nesusipratę žmoneliai, pasalių politikierių prigundyti.

Roma. Paliepus popiežiui iš Vatikano, 27 sausio, visose bažnyčiose tapo atlaikytos iškilmingos pamaldos, giedota linksmų «Te Deum laudamus», iš priešasties Vokietijos kaizerio Viliaus varduvių ir jo laimėjimo prieš socialistus. Kardinalai ir įvairūs diplomatai meldėsi iš džiaugsmo. — Viso svieto spauda nustebo: pirmą sykį katalikų bažnyčios galva liepė melstis už eretiką kaizerį. — Darbininkai, prisistebėkit ir atminkit, kaip kapitalistai viens kitam prijaučia, — nežiūrīt skirtumo tautų ir religijų!...

LSPA. Charterio reikaluose.

Užklausus kas dedasi su mūsų (LSPA,) klausimu apie charterį, Centrališkas Tautos Socialistų Partijos (Socialist Party) Sekretorius atrašė sekančiai:

« Chicago, Ill., 1 gruodžio, 1906.

J. Perkunas,

New York, N. Y.

Brangus Drauge: —

Jūsų gromatą nuo 27-tos lapkričio gauta.

Vėl teiraujanties apie Lietuvos Socialistų Partijos Amerikoje sąveikmę su Tautos Partija, pranešu kad gavus pirmąjį jūsų laišką, Išpildomojo Tautos Komiteto sueiga da neatsibuvo, o jūsų klausimas — aš manau — turės būt svarstytu posėdy dėlto, kad nuosprendis tame reikale būtų ir turėtų būt tinkamu ir kitoms svetimtutėms organizacijoms.

Vakar, tamė reikale aš išsiunčiau laišką Tautos Išpildomamjam Komitetui, ir dėlėi žinojimo, kaip stovį dalykas, čia įdeltu to laiško nuorašą. Tą klausimą šiuom kartu aš skaitau už kuosvarbiausį ir manau kad jo išrišimui Išpildomasis Komitetas turės atkreipt ypatingą savo atydą, ir pasirūpinsiu kad tai įvyktų sekančiame jo posėdy. Tikėjomės, kad jis susirinks rugsėjy, bet pasirodė kad tai bus galima tik apie ateinantį vasarį. Suprantu, kad tai jums ilgu, tečiaus pagal klausimus svarstymo laiką, pasitikiu kad nuosprendis bus tuom labiau užganėdinančiu.

Su geriausiais linkėjimais

Broliškai

J. Mahlon Barnes, Tautos Sekretorius.

Tautos Socialistų partijos Biuras,
Chicago, Ill., 30 lapkričio, 1906.

Išpildomamjam Tautos Komitetui.

Brangus Draugai: —

Sąveikmės svetimtaučių socialistų organizacijų su Tautos Partija klausimas buvo svarstytas Tautos Konvencijoje ir vėliaus — Kvuorume. Ir nors terp Partijos ir keletos kitų organizacijų, kaip tai: čekiškos, suomiškos, itališkos, lietuviškos, lenkiškos ir slovakiškos, ne tik ką nėra jokių priešingumų, bet ištiesų vieši kuotaikiausi sątikiai, tečiaus visgi tankiai gauname klausimus kaip pasekmingiau sądarbiauti arba ir visai susivienyti.

Iš tų organizacijų persistatymų regisi, kad dėl nenuodugnaus permanimo amerikiškojo judėjimo, jos neišsigali pageidaujančiai dalyvaut šalies politikoje ir per tai daugiau šalininkauja savo tėvyniškam judėjimui, negu vietiniam socializmo darbui.

Bet kad pačių organizacijų stovis ir jų kovojančios terptautiškos dvasės kiltumas ištikro yra verti pasigėrėjimo, tad ir jų klausimai reikalauja atydos ir rimto nuosprendžio.

Sekantis pranešimas yra tai Svetimtaučių Organizacijų Komiteto Raportas (komisijos išrinktos rūpinimusi svetimtaučių organizacijų reikalais), kurs buvo perduotas Partijos Konvencijai gegužy, 1904.

« Jeigu įgaliojami per vietines (respective) valstijos organizacijas, socialistai, nemokantys angliškos kalbos, gali jungtis į kuopas kalboje jiems suprantamiausioje.

« Tai tokių kuopų nariai turėtų mokėt valstijines ir tautiškas pagalves, sandraugaus su vietinėmis valstijinėmis ir sryčių organizacijomis, pasiduos jų įstatymams ir visame, tiesomis ir pereigomis bus lygūs Partijoje su kitais.

« Teip susiorganizavę kuopos gali tvirti savas vietines ir valstijines organizacijas pačioje Partijos organizacijoje.

« Susiorganizavusios iš svetimžemių kuopos, atsišaukimu į Tautos Komitetą gali gaut tiesą tvirt ir savą Išpildomąjį Komitetą, bet jo nariai turės būt užtvirtinami Tautos Komiteto.

« Visoki tokių organizacijų kėblumai, kiltanti dėlėi organizavimo reikalų bus paversti išrišimui tos tautos pildomamjam Komitetui su tiesa apeliuoti į Tautos Komitetą.

« Kiekviena teip suorganizuota tauta turės tiesą siųsti du delegatu į Tautos Konvenciją, o jie galės kalbėti ir balsuoti visuose dalykuose (klausimuose) lytinčiuose jų tautos organizacijos reikalus.

« Tautos Sekretoriaus Kanceliarija bus jų Išpildomojo Komiteto talkininke; o kurioms paranku, tai savo reikalus (darbą) atliks jo (Sekretoriaus) Kanceliarijoj.

Mūsų rekomendacija tai tik forma patarimų dėl konstitucijos, ir išvengimo tuščių diskusijų dėlėi, aš užmanau kad šis dalykas būtų perduotas Tautos arba Išpildomamjam Komitetui, o per juos referendumui dėl pataisimo konstitucijoje, kad jei įgaliojami per vietines valstijos organizacijas, nemokanti angliškos kalbos gali jungtis į kuopas kalboje tų žmonių daugiausiai vartojamoje.

Nuosprendis Tautos Kvuorum'o posėdy 17 spalnio, 1904.

« Svetimtaučiai socialistai, tverianti savas Tautoj Organizacijas, kurios sau veidamos su vietinėmis sryčių ir valstijų organizacijomis, pildo jų įstatymus ir užsimoka vietines ir valstijines pagalves, gali vienytis su Socialistų Partija.

« Bet jie, turėdami savas organizacijas, kol neprigulės į Partiją užsimokėjimų ir centralinių mokesčių, nebus daleisti balsuot tautiškuose Socialistų Partijos reikaluose».

* * *

Suomiai, savo konvencijoje pradėtoje 5-tą rugpiučio, Hibbinge, Minn., gvildendami susivienijimo klausimą ir ši-tą nutardami,

užgyrė patarimus kuriuos čia priduo du jūsų apsvartymui. Jie sa-
ko: 7

« Dėl lengvesnio ir aiškesnio susižinojimo su amerikoniškuoju
judėjimu ir Tautos Partijos Kanceliarija, įsteigti Chicagoj tautiško
Išguldytojaus Kanceliarija.

Svarbesnius, bet sutinkančiuose su Partijos platforma organi-
zacijos reikaluose, arba rėdos dalykuose, referendumas kad prigu-
lėtų nuo Išguldytojaus.

« Išguldytojas privalo palaikyti nuolatinę korespondenciją tarp
valstijų sekretorių ir suomiškų jų aprubėse kuopų, kaip lygiai ir
tarp Tautos Kanceliarijos ir visų kuopų.

« Suomių Organizacija ves agitaciją per Išguldytojaus Kance-
liarija sanjungmė su abelnu propagandos komitetu, kuris susideda
iš vieno drango nuo kožnų penkių jeib kokios valstijos kuopų».

* * *

Dėl pasekmingesnės agitacijos, Tauta per Suomius yra pada-
linta į tris aprubes: Rytinę, Vidurinę ir Vakarinę. Nariai minėtos
propagandos komiteto, tveria, pagal savo gyvenimą, aprubės pro-
pagandos komitetą.

Šiuomi laiku Suomių Organizacija susideda iš apie 73 kuopų
vienijančių apie 3.000 narių. Kuopos skirstosi sekančiai: Michi-
gan — 12, Minnesota — 15, Massachusetts — 14, Ohio — 2, Penn-
sylvania — 2, Wisconsin — 6, ir išsisklaidžiusių 22. Michigan,
skaitlingumu Suomiški draugai yra viršijančiais, o Minnesotoj jie
sueda pusę ar beveik pusę viso narių skaitliaus.

Valstijos Išguldytojas yra nominuotas Michigan, Minnesota,
Washington ir Wisconsin, ir jam už tarnystę iš Michigan valstijos
išdo mokama \$ 25 ant mėnesio ir iš Minnesota \$ 15. Kiek iš kitur,
žinių po ranka neturiu.

Jei tas padavadijimas būtų pildomu, Massachusetts teip gi pri-
valo jį (Išguldytoją) turėti, bet girdėtis kad suomiai keta panaikinti
keletą tokių valstijinių kanceliarijų kad įsteigti, kaip jau minėta
Centrališką Išguldytojaus Kanceliarija.

Pagal sutartį suomių kuopų iš Michigan valstijinės Organizaci-
jos 1 sausio 1907 pagalvinės markės parsiduos Išguldytojui tik
už 7½ centų kožna, o jis pardavinėdamas jas po dešimtuką priro-
kuos pelną sau į algą.

Remdamosi ant tos propozicijos Tautos Kanceliarija keta par-
davinėti markes Tautiškam Išguldytojui tiktai po 5 centus, o ro-
kuojant kuopoms po dešimtuką, 2½ centų atliktų valstijų sekre-
toriams ir 2½ dėl palaikimo jo Kanceliarijos.

Draugas William Wilen, iš Hancock, Michigan, yra įgaliotas
prirengti minėta Išguldytojaus Kanceliarija, Chicagoj, apie 1-mą
užstosiančių metų.

Jeigu markių vartonės propozicija sutiktų ir jūsų pritarimą,
aš praneščiau Valstijų Komitetams kad ir su jumis pasielgtų teip
kaip su draugais Suomiečiais.

Broliškai

J. Mahlon Barnes

Tautos Sekretorius.»

Dėkavodams už malonę, parašiau, kad susižinojimo dėlei, jo
gromata taps perduota mūsų «Kovai», o kas link markių vartonės
užmanimo, tai, — sakiau — nors beabejonės dalyką svarstysim,
bet iki išgirdimui Išpildomojo Komiteto nuosprendžio apie prašytą
charterį, vargiai ką nutarsim.

Gromata, kaip matote, liudija kad charterį tegalėtume gauti
tiktai per sąveikmę su vietinėmis sryčių ir valstijų organizacijo-
mis, pildymą jų įstatymų ir užsimokėjimą vietinių ir valstijinių
mokesčių. Bet ir tuomet, kol nemokėtume ir tautiškas pagalves,
neturėtumė Partijoj balso.

Tai gi, rodos, kad savistovis charteris būtų lygiai geras ir atsi-

eitų daug, daug pigiaus.

Ir rūpinsimės tad, kad jį gauti.

Jūs dėl Revoliucijos

J. Perkunas,

J. Želvienė.

PARTIJOS REIKALAI.

Riverton, Ill. — 20 Sausio, atlaikius vietinės SLA. kuopos susirinkimą, sumanėm draugai kuom nors labiau pasidar-
buot, taigi buvo įnešta sutvert LSPA. kuopą. Prie tos progos
buvo atsilankę keletas draugų iš Springfield, Ill. kurie pa-
kalbėjo apie vargią dabartinį darbininkų gyvenimą, ir nu-
rodė, kad vienintėlė mūsų viltis pagerinti savo buvį — reikia
vienytis ant politiškos ir ekonomiškios kovos lauko, taigi riš-
tis į partiją, o tokia yra Lietuvių Socialistų Partija Ameri-
koje. Paraginimas nenuėjo ant tuščio, nes tuojaus radosi no-
rinčių sutvert LSPA. kuopą, ir sutvėrėm. Prisirašė septy-
ni vyrai ir dvi moteris (nes daugiau ne buvo susirinkime, kaip
tik tos dvi). Iš atžvilgio, kad šiame miestely visai nedaug
lietuvų tėra, tai sumanimo pasekmėmis reikia labai apsi-
džiaukt. Mēs, rivertoniečiai, nenorim atsilikti nuo savo brolių,
karštai besidarbuojančių visur. Sveikiname savo brolius ank-
ščiau susipratusius, tikimės kad priimsite mums už savo drau-
gus. — Draugams springfieldiečiams irgi ištariam širdingą
ačiū už padėjimą mums čionai suorganizuot kuopelę.

Su širdingais linkėjimais jums ir socijališkai revoliucijai.

A. Baravykas.

Delei referendum'o No. 2.

MAN regis, jog «Kovai» talpinti vardus aukautojų revoliu-
cijos reikalams nepriderėtų, ir tai iš šių dviejų atžvilgių:

1. Talpinti vardus aukautojų, kurių aukos pasiūstos ant
kitų rankų būtų negerai, nes: viena, aukautojai kurie duoda
dešimtuką visad patartų siųst kur kitur, o ne «Kovai» nes
toku būdu jų vardas taptų dviejuose laikraščiuose pągarsin-
tas, — ant to daugelis deda svarbą; antra, reikėtų, kad mēs
jau raštų neturim savo organui užpildyt, tai talpinam surinkę
vardų litanijas; trečia, rėdystės personala juk nesusipėtų per-
žiurinėti visus laikraščius ir gaudyt vardus aukautojų, nežine
kur pinigus pasiuntusių; ketvirta, garsindami vardus aukau-
tojų mēs priimtume ant savęs atsakomybės dalį už tās aukas,
o to juk negali rėdytojas padaryt, nes nežino, ar tie pinigai,
kurie kitose rankose yra, bus kada pasiūsti į vietą, ar ne; jis
gali atsakyti vien už tuos, kurie yra ant jo rankų.

2. Statymas tokioms raidėms, kaip aukautojų vardai da-
bar stotisi teip sunkus, jog verčiau statyt vieną špaltą regula-
riško rašto negu 2 coliu vardų; ir tuomi mēs iš savo neapsi-
žiurėjimo užkrautume sunkų darbą ant rėdystės personalo,

kurs ir teip su vargu gali apsidirbt.

Todėl aš patarčiau kuopoms, tą apsvarsčius arčiau ir pamačius jo nepraktiškumą, atmest.

Fort. J. Bagočius.

LIETUVIŲ SIUNDYTOJAI.

GAVĖS 19 N «Atskaitą SLA.», ėmiau peržiūrėt, ar nėra ko labai Susiv. reikalų. Nustebau išvydęs straipsnelį: «Ko nori lietuviški socialistai?», kuriame Centr. Sekr. M. J. Damijonaitis, savo šiupiny unktuoja—guodžiasi, buk socialistai pradėję neišsitekt Susivienijimo organizacija, buk darą visokius bepamatinus užmėtinėjimus, o kas baisiausia, — pradėję net kuopas griaut, ir tai vis per savo «užsikasčiavimą». p. D. priveda faktus, čion jo žodžiai:

«Man kaipo patėmyjus į tulą SLA. kuopą, kad ten kas nors trukdo (mat koks budrus tėmytojas!) ir nėra tvarkos, parašiau užklausimą, ant katro gavau atsakymą tokį: ...«Pranešu, kad laišką nuo Tamistos priėmiau, ir kaip Tamista klausėt apie mūsų kuopos viršininkus galima sakyti, kad nekokia tvarka buvo, nes turim ir socialistų partijos kuopelę (mano pabraukta), tai draugai pradėjo niekinti SLA. ir bauzdami (!!! Mano pabraukta) norėjo priversti pristoti prie Soc. kuopos. Per tai viskas maišėsi».

Ką p. D. mano atsiekt spraudamas atskaiton tokius siundančius raštpalaikius? Ar darbštumas, ar baimė priverčia p. D. griebtis slapto tyrinėtojo rolės — laiškus rašinėti į

Vargas mokina.

(Iš kaimiečių gyvenimo.)

I.

ŠĖJĖS vasaros laike kur į laukus, į girias, pažiūri aplink save, — kas per grožybė tos gamtos! Oras pripildytas zirzančiais vabaliukais, mašalais ir visokiomis musiukėmis; miškas skamba nuo giedojimo ir čiulbėjimo paukščių, purpsinčių apie savo lizdus. Kiekvienas augalas, kiekviena žolelė teip ir veržiasi prie gyvenimo. Ant pirmo užmetimo akies, regis matai prigimty vienus laimės ukavimus, gerovę, linksmybę.

Bet... kada giliau įsižiūri į apsupomąjį mus gyvenimą, pamatai ir atidengi daug—daug neužganėdinančių ir tamsių pusių. Kaip tik atmeni tą baisią kovą už buvį, viešpataujančią visame gyvuojančiame sviete, visi prigimties skaistumai ima blankt. Matom, kaip kiekvienas žvėris, paukštis, maža mašalėlė rupinasi vien apie nuraminimą savo alkio ir aprūpinimą savo mažyčių. Kaip miške medžiai kovoja tarp savęs už kiekvieną saulės spindulėlį, už orą, už reikalingus jam, palaikymui gyvybės, žemės syvus. Badas, yra tai svarbiausis

kuopas, klausinėti, ar nėra socialistų? Gaila, kad čia ne Mąskolija, nėra kas dalintų medalius už šnipinėjimą...

Paziūrėkim, kiek jau Susiv. L. A. sienų, tie «karštuoliai» socialistai išardė. p. D. ir kiti jam panašūs nuolatos mala, buk pirmą bombą metęs į Sus—mą «atstovas su barzda», ir dar kaip baisiai — vai jei, pasiuntė ant Marso!..

Bet ar drg. A. Žagaras manė ardyt Susivienijimą? Man regis ne; jis rašė, kaip kiekvienas ne veidmainiuodamas parašo — pasakė teisybę, laukė kritikos, bet mūsų «šaltuoliai» vieton kritikos, vieton dirstelėjimo į save, ėmė kelt protestus, niekinimus, siundymus per prakalbas (pav. J. Tareila, Waterbury) ir per atskaitas. Tai tau ir taktas, tai ir rimtumas, kurių p. D. vis kitus mokina.

Toliaus p. D. rašo, jog jam pasisekė sušnipinėti, buk socialistai arda SLA. kuopas ir net bauzdami, — tėmykit «bauzdami» norėję paverst į socialistus! Čia aiškus plepalas.

Kiek aš matau ir suprantu, tai prie LSPA. priguli draugai jau šiek tiek susipratę; o apšviestėnis ir susipratęs darbininkas visados geriau supranta naudą organizacijų, taigi jis jų nė ne ardys; o antra, kiek aš žinau, veik visi LSPA. draugai priguli prie SLA.; tad koku budu jie gali ardyt savo organizaciją? Tuli daugely vietų dar ir SLA. kuopų viršininkais yra; taigi kaip matyt, p. D. su savo siundymu ne vietoj išlindo. Mini, kad «tula» kuopa ardo, bet kodėl nepasakė kp. N-rio ir vietą? Su teisybe nereikia slėptis, nes mes visi jos jieškom, o jei negalit teisybės prirodyti, tai verčiau nesikabinokit prie socialistų ir nevadinkit jų fanatikais patįs budami jais, SLA. dar tik žada išleisti laikraštį, ir p. D. ragina remt Sus. ir laukt kada išleis laikraštį, taigi ir apsišviest iš jo. Tas

gyvenime krutulys. Toje už buvį kovoje išsiskiria padermės ir atmainos žvėrių ir augalų, bevedant savitarpinę didžią kovą. Skyriai kovoja su skyriais, ir tuom pat laiku kiekviename skyriuje vėl kovoja tarp savęs pavieniai. Paziūrėjus į žmones, irgi tą patį pamatysim: kiekvienas trokšta nuramint savo kuniškus reikalus, paskiau dvasiškus ir prigimties, užganėdīt alkio reikalavimams; kiekvienas kovoja už laimę, prie kurics turi tiesą nuo to laiko, kada jis pradeda gyvent. Toje kovoje už buvį žmogus susiduria su kitais savo skyriaus gaivalais, šėdien ant jo viešpataujančiais; taigi eina kova tarp turčių ir vargo žmonių—nevalninkų. Turčiai, norėdami ilgiau užlaikyt vergijoje savo nevalninkus, stengiasi juos nuolatos laikyt prispaudime: išvaro juos iš namų, atima visokias tiesas, per ką tampa paniekintais, sumindžiotais per tuos pačius išnaudotojus; atima darbą, įrankius, žemę...

II.

Sunkiai stumė kovą už buvį, apsigyvenęs pamiškėje, — tarp tų pačių žvėrių, paukščių ir mašalų, teipgi už buvį kovojančių, — vargdienis žmogus — Puišis. Jo namelis klaksojo pelkėse, visai nuošaliai kitų; sienos žabais išpintos ir moliu iškrėstos; iš vidaus da liudniau išrodė: aprukę maži langeliai, vos tik mažytę dalelę saulės spindulių teįleido vidun; ne vieną sykį sėdėdama prie langelio Puišienė liudnai saky-

gerai. Bet, ar p. D. nežino, kad LSPA. jau išleidžia laikraštį «Kovą», ir jau dabar galima šviestis. Lai ir p. D. pabando iš jo apsišviesti, tada nereiks rašinėti tokių niekų atskaitose, kaip dabar. Gerai, kad sąnariai gina savo organizacijos reikalus ir varo agitaciją, bet reikia teisingu keliu, o ne siundymais, kurių griebiasi Damijonaičiai, Tareilai ir kiti jiems panašūs buržuėjai.

J. M. Endziulis.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Pirkliai mergaitės kūnu. — Pusė metų atgal praskambėjo garsi kriminališka byla New Yorke, kurioje išsiaiškino, jog milijonierius Thaw nušovė kitą piniguočių White už suvadžiojimą pačios. Dabar vėl da kas išėjo eikštėn: tulas lenkų kunigas Blazovski, iš Jersey City, ėmė liūdėti ant užmuštojo piniguočiaus, kad tas, treji metai atgal, išėmęs iš Ellis Island ateivių namo tūlą lenkiutę, užsidares New Yorke savo apartamentuose, kur išlaikęs 3 mėnesius ir paskui atvežęs į Jersey City, kur ant gatvės ir paleidęs. Paskui ji sukoneveikta, grįžusi Europon. Kunigas tą žinojo trejus metus ir tik dabar pasakė. — Dabar gema tris klausimai: kodėl emigracijos namai išduoda paleistuviams ateives mergaites, kodėl kunigas taip ilgai slėpė tokį nedorą piniguočiaus darbą, ir ar ilgai žmonija ramiai žiūrės į tokias biaurybes?

davo: «Argi ne įspis saulėlė nors vieną kartą pilnais spinduliais, ir į mūsų langelį»...

Iš kito galo stubos pristatyta pašiurė, sukrovimui kelių glėbelių šieno ir vėsko šiaudų; pasieny riogsojo senas kaniakas, tai — Puišio aruodas, kurian rudeny supildavo savo «javus», surinktus nuo vienos dešimtinės žemės. Stogas — skylėtas, ką tik laikos; supuvę šiaudai ant sulužusių kreklių. Tarpe pašiurės ir namelio padarytas įėjimas per mažas girgždančias duris; pravėrus — pamatai siaurą prienamį, geriaus sakanant urvą, kur kitame gale stovi nuskuręs, pasišiaušęs, ilgais plaukais apšivėlęs gyvulis, panašus į karvę; šaly to gyvulio, kertėje užtvertas daglas paršelis; augščiau, ant skersai padėto pagalio, tupi dvi vištos. Įlindęs pasilenkdamas į minėtą urvą, tuojaus po dešinės užčiuopi kitas da mažesnes duris, ve dančias į grįčią, kur įėjus, ka tik galima užtėmyt pasmerktėje tamsybėje, tarp aprukusių sienų ir lubų, sėdinčius ant purvinos aslos penkius murzinius, apdriskusius, su išblyškusiais veidais, vieną—kito mažesnius vaikus, kurie dėlioja kokias ten kaladžiukes, vadinamas «bovijas»... Kertėje, tarp langų, stovi iš šakotų ir kreivų lentų sukaltas, taip vadinamas, stalas, šaliose kurio padėtos sėdynės — pora apipuvusių lentgalių. Įėjus, tuojaus po kairės, ir geriaus įsižiūrėjus, pamatai juodą, dideliais plyšiais suskilusį, pečių, gretimais kurio stovi, iš lentų sukalta plati ir ilga lova, šiaudais prikimšta ir kokiais

Korespondencijos.

Pittsburg, Pa. — Nedėlios vakarą, 6 sausio, Bijou teatre atsibuvo žydų revoliucionierių susirinkimas. Kalbėtojų buvo diktokos buris. Pirmiausias kalbėjo rabinas R.I. Coffe. Dailioje savo kalboj jis prilygino revoliucionierius prie Maitžio ir Jezaus, bei kitų biblijinių didvyrių, o pačią revoliuciją perstatė kaip švenčiausį darbą žmonijos progrose. Nurodė, jog žėdno žmogaus yra didžiausia priderytė šelpt revoliuciją. «Męs budavojam sinagogas — šaukė tas rabinas, — steigiam mokyklas, į kuriam prieglaudos namus, bet tie visi mus geradėjingai darbai turi but atidėti ramesniems laikams; šėdien męs turim svarbesnį reikalą, o tuom yra šelpt revoliuciją. Negalim męs su ramybe eikvot pinigus ant darbų be kurių męs galim apsieit, kada Rusijoje milijonai žmonių šaukiasi į visą svietaį su ištiestoms rankomis melzdami pagalbos, išliuosavimo iš tyronų nagų!» Toliau karštai meldė visų susirinkusių aukaut revoliucijai. Gaila, kad męs, lietuviai, neturim tokių kunigų, kurie šauktų tokiu balsu į savo aveles. Mus net «revoliucionieriai» kunigai (Pėža) keikia revoliuciją susiriedzdami.

Antras kalbėjo W. N. Katz iš New Yorke. Kalbėjo žydiškai, nupiešdamas žydų padėjimą Rusijoje, persekiojimus, priespaudas ir kas jiems belieka veikt, kada juodašimčiai, su valdzia susitarę, pradeda žydus skerst. Nupeikė turčius žydus, kurie duoda milijonus carui idant su tais žydų pinigais galėtų supirkt šautuvus ir tais žydus šaudyt, pasamdyt

tai skarmalais pridengta; vietoj plunksninių pagalvių, pamesta šiaudais prikimšti maišgaliai. Rankomis ant stalo pasirėmus, sėdi užsimislinus, nedidelio ugio moteriškė. Tai — Puišienė. Štai jos mislis pertraukia žingsniai prie durių. Pakėlus galvą, mato svetimą vyriškį ir, pašokus, užklausia: «Ko, tamista, reikalauji?»

— Ar čė gyvena Puišis?

— Teip, bet dabar jo nėra namie... už valandas — kitos pagrįš iš miško...

— Parėjus jam, pasakyk, kad panedėly ateitų pas mus šieno piaučių. Lyk sveika.

Tai buvo jaunas vaikinys, turtingo ukininko sunus, Vladas Kvedaras iš šmutiškių, kurio laukai susiduria su galulaukėse gyvenančiais bobiliais, tarpe kurių buvo ir Puišiaus dešimtinė.

Jau pavakarys. Pažiūrėjus moteriškė per langą, sušuko:

— Vaikai, tėvas pareina!

Vaikų — kaip ne buta ant aslos, — visi nubėgo ant lovos ir kojas parietę po savim, susėdo paeiliui (teip visados yra tėvo įsakyta). Puišienė tuojaus išėjo lauktų, atsistojus pagal kiemo vartelių. Jau nepertoli pasirodė ir pats Puišis; tai buvo augštas, juodbruvys vyras, juodų ir rusčių akių; apšivilkęs senobynės gadynės — iš užpakalio kvalduota, lig kelių ilguomo, skylėta rudine; baltomis kelinėmis su išplyšusiomis kele

gaujas valkatų, idant žydų moteris ir merginas gėdintų.

Trečias kalbėjo J. Barondes teipgi iš New Yorko; smarkus tai vyras, iškalbus ir karštas social-revoliucijonierius. Kalbėjo angliškai ir kalbą savo buvo atkreipęs į vietinių laikraščių reporterius. Papasakojo kaip New Yorke per tokį pat susirinkimą vieno laikraščio, — papirkto caro valdžios per konsulį, reporteris sukėlė sumišimą, o paskui laikraštis išdergė susirinkimą, kalbėtojus ir visus revolucijonierių siekinius, patardamas Jungtinių Valstijų valdžiai nedaleist nei kojos tokiems «valkatoms» ant amerikoniško sauszemio iškelt. «Parėję pasakykit savo skaitytojams — sako jis — jog mes neesame jokie valkatos nei plėšikai; bet žmonės trokštantys laisvės ir neapkenčiantys baisių žmogžudysčių. Nesakykit neapmąstę į mus teip: „eikit sau ir kovokit už savo žmones, už jums reikalingą laisvę; kas mum, amerikonomams iš to, mes prie to nieko neturim; jūs ateinat čia sukiršint mus žmones prieš valdžią!..» Atsiminkit jog Benjaminas Franklin, iškilus revolucijai trilikoje Anglijos kolonijų, teipgi važiavo Europon su tokiu pat siekiu, kaip ir šėdien: gauti pritarimą ir pašalpą. Amerika gerėjasi svetimtaučių karžygiais kovoje už laisvę: Kosčiuska, Pulaskin, La Fayette, De Calbu ir Steubenu, kurie savo kraują praliedami kovojo už laisvę šiam kraštui; kodėlgi jūs dabar turėtumėt mus teip neapkęst, kada mes atėjom prašytų to, ko jus pratėviai šimtmetį auksčiau meldė nuo mus? Mes norim jūsų pritarimo ir pinigškos pašelpos, o Vašingtonų ir Linkolnų mes turim Rusijoje pakaktinai.» Toliaus išrodinėjo baisenybes, kurios kasdien atsikartoja Rusijoje. Pavyzdin, išėjus caro «laisvių» manifestui ant Kaukazo susirinko apie 300 moterų pasišnekėtų

nomis. Ant pečių užsidėjęs, atsinešė gerą glėbį, virve suveržtą, visokių aglinių ir alksnių sausų žagarų, kurių galai vilkosi žeme; davilkęs lig vartelių, metė našulį patvorin ir, atsikęs į pačią, piktai pratarė: «traukis iš kelio! ko stovi ant tako (nors ji visai ne ant tako ir stovėjo), ar nematai, kad aš — pavargęs? Sakau, — nesirodyk man ir akise, bo pajėmęs pagali — duosiu į sprandą, tuomet žinosi kaip manęs klausyt!...»

Pačiai pasidarė akys pilnos ašarų ir ji, šalindamos į patvorį, bailiai pratarė:

— Aš nežinau, ko Tamista vis toks piktas, — iš kur tik pareini, vis ant manęs baries...

— Kaipgi ne pyksi! Kur nepasisuksi biednas žmogus, visur tave skriaudžia: dirbau visą savaitę pas Kvedarą, pjočiau sieną iš angsto lig pat sutėmai, trunkiaus po kelmynus, išstampiau rankų gįslas, o kaip reikia už mokėt, tai ir nusuko po 5 kapeikas nuo dienos, nors iš augšto buvo sukalbėta po 30 kapeikų užmokėt; nuėjau pas Jankauską rugių duonai nusipirkt, tas 25 kapeikomis brangiau už purą paėmė, negu paprastai ant turgaus mokama; perėjau per pievą skersai Kišuno kluoną, tas paėmęs baslį vijosi — norėjo koją išmušt, šėdien nuėjęs nuo pat ryto miškan sausų malkų parsinešt, sutikau mēdziasargį Sebeckį, kurs sustatė protakolą ir užrašė bausmės tris rublius... Pareidamas dabar nuo pieme-

apie reikalus vietinių mokyklų. Susirinkiman atėjo girtas kazokų šimtūninkas, ir pradėjo teirauties, ar turi pavelinimą, etc. Atsakius, jog caro manifestas tą daleidžia (laisvę susirinkimų), kazokas išėjo ir atsivedė kelis šimtus savo draugų, kuriems rodydamas ant moterų tarė: «tos priklauso jums». Ir teip šimtai moterų likosi išgėdintų per gaują kazokų pačiame vidurdieny!.. Tomske susirinko buris miesčionių (žydų) į rotušę, apsvarstyt vietinius reikalus. Kazokai su kareiviais apsupo namus, padegė iš visų pusių ir net atvykus ugnagesiams nedaleido liepsnų gesint; 800 ypatų žuvo liepsnose didžiausiose kančiose.

Priminė jog ant platformos yra vyras, kuris yra užsipelnęs sau nemirtiną vardą savo darbais ir prieš kurį žėdnas galvą turėtų nulenkėt paguodonėje už jo kančias paneštas labai žmonijos. Tuomi vyru buvo Gregory Geršuni. Prie progos jis papiešė jo trumpą bijografiją kaip jis dar studentu gimnazijoje budamas organizavo Minske slaptas mokyklas ir mokino tamsesnius žydukus. Terp publikos buvo net keli jo buvę mokintiniai. Toliau apipiešė, kaip jis likęs daktaru chemijos nepaliovē dirbęs žmonių labai ir iš jo surengtų plianų krito garsus žmogėdys Plevė. Papuolus jam kalėjiman, norėta jį papirkt žadant visokias dovanas, ką jis su panieka nustumęs ir apsirinkęs sau geriau kartuves negu malones iš žmogžudžių rankų. Nuosprendis buvo atmainytas ir Geršuni išsiuntė Sibiran ant viso emžiaus prie sunkių darbų. Iš ten jam pasisekė pabėgti į Japoniją ir paskui Amerikon sekančiu budu. Prižiūrėtojams pranešta, jog jis miręs ir jo vietoj paguldyta mumija panaši į Geršuni padaryta iš surio. Jis-gi dasigavęs į kopustų statinę, ir toj laimingai atsiveikinęs su

nukų girdėjau, kad šmutiškių ukūninkai išvijo mūsų, dešimtininkų, karves nuo «Augštosios» (teip vadinosi bobilių ganykla) ir neleidžia daugiau visai ganyti... Aš nežinau, kaip negalėtų tavęs paimt piktumas žiurint į tokius nedorus žmonių pasielgimus. Tie biauzybės neatmena ir nenori suprast, jog kiekvienas žmogus nori gyvent ant svieto, o jie mus visai skriaudžia ir nori numarint badu... Ne, eisiu tuojaus, pavalgęs, pasitelksiu kaimynus ir ginsimės lig paskutiniosios (kaimynai — tai bobiliai, tokie pat skurdžiai, kaip ir Puišis)...

— Duok valgyt! Pilvą kažin kas traukia, iš ryto kaip išėjau — da esu visai nevalgęs...

Žmona įbėgus grįcion, griebia vieną puodą, griebia kitą — visi tušti, — praveria šėputės dureles — ten argi nėra jokio trupinėlio; pagaliaus atsistojo šaly pečiaus ir laukdama įeinant vyro, šluostosi ašaras... Pamažu, pravėręs duris ir pasilenkęs žengia Puišis per slingstį, bet pamatęs stovinčią šaly pečiaus savo žmoną, suprato kas yra, ir pastovėjęs valandėlę, sugryžo atgalios. — Vaikai sėdėjo ant lovos, tykiai šnabzdėdami: o Puišienė šluostė žiurstu ašarotą veidą. Neilgai laukus įėjo antru kartu Puišis, rankoje nešinas porą kriučkų (grieščių), kelias morkvas ir laiškų svogunų.

— Ar jūs valgėt šėdien ką nors? — užklausė vaikus.

— Teip, — atsakė didesnis vaikiukas, — aš pasiroviau

caro duona. Kada jau buvo trys dienos kaip jis pabėgo, tik tada činauninkai suradė, kad guline Geršuni, bet suris apvilktas Geršunio drapanomis.

Ant galo pradėjo kalbėt ir pats Geršuni. Žmonės teip sujudo sveikint jį delnų plojimu ir šaukimu «bravo, Geršuni!», jog beveik penkes minutes negalėjo publikos apmalšyt. Ilga ir užimanti buvo jo kalba, ir tokia svarbi, jog aš pasiryžau ją parašyt atskirai kitam num. «Kovas».

Publikos buvo į 2500. Aukų surinko tik 330.00, nes per daugumą publikos kolekoriai negalėjo visur nueit. Bet kad ant to susirinkimo buvo įėjimo mokestis, todėl viso pelno revoliucijos naudai bus į 1.500.00.

Susirinkime buvo ir keletas lietuvių, — socialistų iš Pittsburgo, Allegheny ir Wilmerdingo, kurie išėjo nuo susirinkimo daug tvirtesni dvasioje, nes teu nurodė žmogus žinąs reikalus, koki yra tikra revoliucija, kas yra revoliucionierius ir ką verta šelpt. Bereikalo užia mus tautiečiai-demokratai ir jų Amerikoje agentai, kaip pelėdos girioje, prisivindami sau vardą revoliucionierių; tikrų revoliucionierių žodžiai visai kitoki: kiekvienas tuoj supranta, kad revoliucionierius kalba tą, ką patyrė.

F.

Naugatuck ir Union City, Conn. — Pagal paraginimą drg. P.Grigaičio — neatsilikt nuo kitų miestų lietuvių darbininkų, mūsų 25-ta LSPA, kuopa, 20 sausio, padarė susirinkimą Lindey Parko lietuviškoje salėje. Iš pat pradžios J. Bekeraitis (organizatorius) užklausė susirinkusiųjų, ką daryt su kuopa, kadagi veik teip kaip pakrikus; aut ko kiti pritardami pasakė, kad mes turime dirbt, nesnaust. Bet kad «dirbimas» buvo ligi šiol nevaisingas, todėl vienas iš draugų pas-

dvi morkveles.

-- Aš irgi dvi, — 1-ratarė kitas.

— Aš vieną, — trečias, ir t.t.

Mat buvo įsakyta ne raut be pavelijimo tėvo daugiaus dviejų morkvų per dieną.

— Na, tai šekit jums po vieną, o suvalgė eikit gultų.

Suvalgęs kriukę Puišis tuojaus vėla išėjo. Tiesa sakius, tas žmogus kuone kiekvieną vasarą maitino savo vaikus tai morkvomis, kriukėmis, tai visokioms žalionėmis. Duoną valgydavo tiktai šventomis dienomis; pieno visai mažai gaudavo. Pati, kaip nesveika ir visai silpna budama, negalėjo dirbt, tankiai nuėdavo pas šmutiškių ukininkus ir prašydavo mėsos kšnelio; žinoma, reikėdavo riebioms ukininkėms rankas išbučiuot, ir jeigu duodavo, tai liepdavo ir poterius už jų sveikatą sukalbėt, — nors pačios sveria po 8 pudus ir daugiau. Parsinešus namo laikydavo giliai paslėpus nuo alkanų vaikų, ir po truputį patriūdavo duonos šmotelį su susenėjusios mėsos krimzliuke...

(Užbaiga bus).

A Žagaras.

kė, jog «norėdami ką nuveikt turime remtis ant LSPA. programo ir atmest į šalį visą bereikalingą pašalinę agitaciją (geriaus demagogiją)». Tuom tarpu J.Bekeraitis (socialistas), pasakė sukeikimo žodį ir pridurė «kad mes turime nežiu rėt programo kurį sudėjo seimas, bet turime knist jame klaidas ir išrodinėt kitiems; o stačiai pildyt kito paliepiamą esąs despotizmas ir «nelaisvė». Bet kad vėla gavo paaiškinimą, jog esant socialistu, visgi reikia butinai pildyt tokį socialistų programą, koks yra, iki nebus padaryta geresnis, — nes kitaip negali but. J.B. atkirto, kad «menka bus laisvė, jei aš budamas socialistu negalėsiu prigulėt į kokią aš noriu partiją (žinoma, kalba ėjo apie politiškas partijas); tai butų menkas socializmas». Tada prasidėjo vaidai, ir ginčai. Tuoj J.B. prikišo Waterbury'o socialistus ir šliupą, kurį esą tie «besmegeniai» socialistai visaip apipaškudino. Ypač jis pradėjo keikt drg. J.Grinių už jo atsakymus ant šliupo kalbos laikytoš 17 d. š. mėn., Waterbury. Po valandai J.B. išlindo iš socialisto kailio ir pasirodė šliupo draugo kailyje, atvirai šmeiždamas socialistus ir girdamas šliupą. Bet, žinoma, šl. mum neapėjo, tik socializmas; todėl gavo išmėtinėjamą veidmainio ir socialistų priešo. Ant to tartum J.B. ir laukė. Tuoj pradėjo šmeišt «Kovą», jos redaktorių, Lizdeiką, LSD P., ir viską kas tik atsidavė dvasia tyrojo tarptautiškojo socializmo. Toliau D.F.Eimaitis paklausė, kuo jis buvo ir kuo nori but; jis, žinoma, atsakė kad — socialistu; tada D.F.E. išsiėmęs programą ir konstituciją tarė: «jei mes nepildysime šios konstitucijos ir nesielgsime pagal ją, tai iš mūsų socializmo menka bus nauda». Bet J.Bekeraitis spyrė išpuolusią socialistų konstituciją jam iš rankų į šalį ir sušuko: «šalin su savo tokią konstitucija!...» Tuomet D.F.E. pasakė kad «jei jūs nerorite pildyt seimo nutarimų ir darbuotis pagal jo sustatytą programą, tai verčiau man but ramiu «Kovas» skaitytoju, negu prigulėt į tokią atžagareivišką kuopą, kuri tik demoralizuos darbininkus». J.B. pasakė, kad jie jo (D.F.E.) ir nereikalaują, bet jie padarys kaip jie norės ir susitvers kuopą pagal savo norą. D.F.E. jiems palinkėjo pasekmės ir geros pradžios, vienok pats prigulėt atsiskakė. Tą paantrino ir kitas draugas. Bet to nepakako: tuoj atsirado «kišeniai» socialistų ir panašūs «perlai» dr-o šliupo gražkalbystės. Tas užsibaigė tik išsiskirstant. Šis straipsnelis, neyra išmislas, bet tikra tiesa, ir J.Bekeraitis kalbėjo ne savo nuomone, bet nuomone šliupo. Dagirdęs kad Waterbury'o «laisvamaniai» parsikvietė šliupą, tas mūsų «socialistas» J.B. nuvažiavo Waterburin klausytų prakalbų, ir išgirdęs kad šl. tikrai nesigaili liežiuvio socialistams, užsikvietė pas save irgi ant socialistų kailio, nors ir pats juom sakosi esąs. Per prakalbas Waterbury J.B. laike šliupo «bliovimo» labai buvo liuksmas, bet per antras prakalbas J.Grinių ir P.Grigaičio bandė net «kirst į kailį» kalbėtojams, ką paliudys ir tęnykščiai draugai-socialistai.

Dabartės negalėdamas atvirai stot eilėn šliupo partijos pradėjo varyt visokią agitaciją. Ant pavyzdžio paimkim nors tai: 26 d. Naugatucke buvo šliupas viršminėto J.B. užkvietas neva vardu Liet. Uk. Pol. Kliubo. Per prakalbas drg.

Eimaitis įnešė sumest kiek revoliucijai. B.Žiurys užklausė, kam daroma kolekta, kadagi kaip matyt čion buvo tik mulinimas akių. J.B. atsakė, kad jis gali nesirupint, nes kliubas rasęs kam skirt; visada skiriamas revoliucionieriams, tai skirsiąs ir dabar. Na ir surinko apie 3 dol. Ateina kliubo susirinkimas ir... aukos, nežiurjt didžiumos balsų, tenka sergančiam raštininkui atsišaukusiam per «Lietuvą». Na ir tiek to su tuo šelpimu, gal tas vyras ir vertas pašalpos, bet čion J.B. veidmainystė aiški. Mat vis Szliupo agitacijos vaisiai užauginti laisvamaniškose smegenise. Priegtam J.B. labai, labai susirupino išvydęs «Kovoj» straipsnį «Ar toli da eis šliupizmas?», na ir nabagam socialistam teko nuo jo gražių žodelių, kuriuos žinoma čia nepadoru atkartot.

Bet užteks; jei J.B. reikalau darodymų platesnių, tai galima bus pasijieškot ir daugiau. Dabar ir to užteks.

Socijalistas.

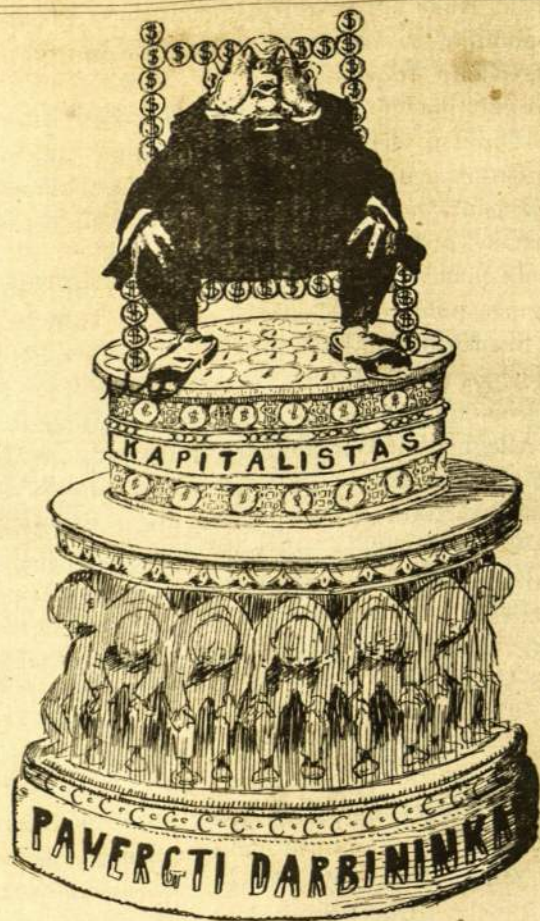
Forest City, Pa. — Šio miestelio lietuviai susitaisė, 19 sausio, viešą susirinkimą su prakalbomis; kalbėtojas pribuvo iš Philadelphijos, drg. K.Rutkus, LSPA. Centro susin. Sekr. Gana ilgokai kalbejo apie reikalus mokslo, apie revoliuciją, socializmą ir visuotiną darbinikišką klausimą; plačiai išaiškino pasalines gudrybes valdžių bei kapitalistų šios šalies; teipgi plačiai aiškino LSPA. programą ir ragino vietinius lietuvius, idant sutvertų kuopą. Kalba traukėsi per dvi valandi; pertaukose kalbos deklemavojo eiles V.Jančaičio maži berniukai ir mergaitė 13 metų. Kiek galima patirt, kalba ir deklemacijos žmonėms patiko. Žmonių buvo susirinkę nelabai daug, — mat čionaitiniai lietuviai nepratę da lankyties į viešus susirinkimus. Taigi ne galima perdaug kaltint, kad tuomtarpu nesusitvėrė da LSPA. kupa. Reikia turēt atydoj ir tą, kad čionai jau veik bus keturi metai kaip atsibuvo viešas susirinkimas su prakalboms. Vienok manau, kad čionaitiniai lietuviai vėliaus pakils iš letargiško miego ir prisidės prie visų susipratusių brolių, prie revoliucijinės kovos už buvį.

Aukų susirinko 3.85; atitraukus už salę, lieka 2.50, kuriuos siunčiam į «Kovos» redakciją, skirdami LSDP.

A.M. Makauckas.

Pittsburg, Pa. — III rajono kuopų atstovai turėjo susirinkimą 13d. šio m. pasikalbėjimui apie rajono reikalus ir parengimą prakalbų Donoroi, Pittsburge ir kituose miestukuose, podraug sušaukimą 2-ros konferencijos į Wilmerdingą, kuri atsibus ateinantį mėnesį. Atsilikus reikalus ir besiskirstant, vienas draugas užminė apie naujai atidarytą fonda LSPA. literaturai, susivažiavę atstovai kuopų ir buvę susivažiavime draugai, sumetė 2.35, kuriuos siunčiam drg. Szirvydui, su linkėjimais kad visų kuopų draugai teip pasidarbuotų ir nepraleistų progos nesudėję aukos mus brangios LSPA. reikalams.

F. J. Bagočius.

Palaiminti ubagai dvasioje, nes jų yra karalystė dangaus.
Prakeikti socialistai, nes jie nori atidaryt ubagų akis.
O kada ubagai praregės, numes mane nuo savo pečių ten,
kur yra verksmas ir griežimas dantų.

(Iš kapitalisto maldaknygės.)

Delei 22-ros sausio.

Į Tarptautiškąjį mitingą, surengtąjį apvaikšėjimui 2-metinių sukaktuvių Peterburgo skerdynių.

Konferencija IV rajono N.Y. ir N.J. valstijų, susidedančioji iš 6 kuopų LSPA., susirinkus 20 sausio m. d. šių metų Elizabeth Port'e, priėmė atydon, jog už dviejų dienų sukanka 2-metinė Peterburgo skerdynių. Konferencija pripažįsta, jog 22 sausio diena 1905 m. turi didžiausią svarbą teip Rusijos istorijoje, kaip ir viso svieto proletariškame judėjime. Paminėjimas tos dienos yra reikalingas ir labai pageidaujamas.

Mēs čion susirinkusieji LSPA. kuopų delegatai karštai įjauzdami draugams, užmaniusiems apvaikščioti šią didžią proletarijato šventę, siunčiame jums savo draugišką pasveikinimą ir kuonoširdingiausius linkėjimus kuomet jūs, draugai, kalbėsite apie pirmąjį milžinišką žingsnį Rusijos revoliucijoniškojo proletarijato, kuomet jūs su pagarba atminsite žuvusius už laisvę didvyrius-kovotojus ir išreikšite savo panieką ir neapykantą despotui-žudytojui — caro absoliutizmui, — tikėkite, draugai, jog ir mūsų mintis ir jausmai toje valandoje bus su jumis ir mēs pritaršime jūsų šauksmui:

Lai prasmenga caro valdžia!

Lai gyvuoja Rusijos kovojantis proletarijatas!
Lai gyvuoja tarptautinė darbininkų vienybė!
Lai gyvuoja socializmas!

Konferencijos vardu (sulyg jos nutarimo) pasirašė: P. Grigaitis, J. Grinius ir J. Šukys.

Brooklyn, N.Y.

22 sausio m. d. 1907.

KA RAŠO LIETUVIŠKI LAIKRAŠČIAI?

Pasirodė 1 N neperijodiško laikraščio, — «Lietuvos Socialdemokratų Partijos Žinios», išėjęs gruody, 1906. Paviršutinė išvaizda tokia: 8 puslapiai, ilgio kaip «Vilniaus Žinios». Ne brošiura, ir ne laikraštis. Turinys atsako vardui, nes susideda vien tik iš partijos darbų: vienos konferencijos nutarimai, protestai prieš kai kuriuos nutarimus ir keleta vėla partuviškų žinučių.

Redakcija, įžengtiname žody, rašo:

Nustodamas užsieny leisti partijos laikraščius: «Darbininkų Balsą», «Darbininką» ir «Echo», LSDP. Centro Komitetas jau išanksto permatė, kad legališkoji spauda dėlei cenzūros sąlygų negalės būti pilnu partijos gyvenimo atspindžiu. Legališkuose laikraščiuose negalės būt talpinami kai kurie straipsniai ir įvairių partijos įstaigų nutarimai, o teippat kai kurios grynai informuojamos žinios; dėlto reikalinga buvo įkurti nelegališką laikraštį, kuriame būtų talpinama cenzūros draudžiamoji medžiaga. Permatydamas tai, C.K. as jau gegužės mėn. nutarė nelegališkai ir neperijodiškai leisti «Partijos Žinias». Gyvenimas parodė, kad teisingai C.K. as manė, o rugsėjo mėnesio konferencija atrado už reikalingą priminti C.K. ui, kad jis pasirūpintų greičiau išleisti «Partijos Žinias». Bet tūlos grynai technikos klūtis, prašalintosios tik paskutiniam tarpe, neleido greičiau pasirodyti pirmamjam numeriiui.

Iš to išeina toks išpūdis, kad LSDP. Centro Komitetas jau panaikindamas buvusiuos užsieny laikraščius («D.B.» ir «D.») numanė, kad negerai daro, nes maties jog legališkoji nauda tebėra suvaržyta biurokratijos retėžiais, taigi ir partija negalės pačioje Lietuvoje turēt organo. Vienok panaikino. Kodėl? Priežasties neaiškina. Mums rodos kad ne buvo reikalo naikit, jeigu matiesi, kad reikia vėl įkurt. Ar užsienio atstovija išdildyta irgi «Žinios» nieko nesako, nors rašo, jog spaudzinta Londone? Ypatingai C.K. to nenorėta ką nors užsieny leist, kas matos ir iš to, kad nors jau nuo pradžios praėjusių metų buvo sumanyta leist «P. Ž.ias», vienok vis neleista, iki Partijos konferencija «priminė»...

* * *

Gavome 32 N. «Naujosios Gdynės». Rašo, kad jau būses paskutinis. Sustoja ją leidę patis leidėjai, nes žiaurus persekiojimai caro valdžios kaskart eina didyn. Konfiskuota buvo šie NN: 3, 16, 17, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 ir 31. «N. G-ės» vieton, maždaug, eis kitas laikraštis — «Skardas».

* * *

Lietuvos raštininkai labai smailiai kaip kada pajuokia amerikiečius už rašinėjimus straipsnių apie Jonus, kada antgalvis būna apie Petrus. Bet ir jie pats ne visada prisilaiko to, ką nori amerikiečius pamokit. «Lietuvos» 4 nr. skaitome «Lietuvos Demokratų Partijos Komit. Pranešimas», kuriame nieko nėra tokio, ką galima pranešimu pavadit: paduoda, kiek «Varpo» ir «Ūkininko» išleidimas prekiauo, ir kiek įplaukė, — na ir pranešimas. «Pranešimas» yra taikomas čionykščiams darbininkams į akis, ve, kiek mes dirbom ir padirbom...

* * *

Dolerių ginčai buvo persikėlę Europon, bet vėl atkeliauja Amerikon. Dabar juos atveža «Senis Demokratas» 4 Nr. «Lietuvos». Straipsny «Lietuvos revoliucionieriai» senas demokratas išrūko kodyla «Valstiečių Sąjungą», ypač demokratus, kurie tą sąjungą sutvėrė. Paskui nupėikia socialdemokratu, kad jie perdaug šneką apie savo darbus. Ant galo vėl išgiria demokratu ir vėl nupėikia socialdemokratu, Ir atkartodamas nusiskundžia, kad socialdemokratai vieni nori savo darbams patraukt, revoliucijai dėtą pašalpą Amerikoje. Teip ir priveda, kad esą duot pinigų da ir daugiau kam, — ir ūkininkams jų reikią ne tik darbininkams. — Ačiu žilai demokrato galvai, bet mes pasiliekam tiesą biskį kitaip manyt: mums įstabu, kodėl demokratai, arba «valstiečiai» nesujungia su didele politiška darbininkų partija Lietuvoje, — butent su partija socialdemokratų? Jeigu demokratai bijosi, kad darbininkai nepasidarytų gerai sau vieniems, kas tat draudžia demokratams — ūkininkų apgynėjams, — teipgi pasilikit darbininkais ir smogėtis taja laime ir laisve, kurią darbininkai revoliucijos keliu iškovos? — Bet tai tik apvylimas akių.

* * *

«Vien. Liet.» N 3 atspaudzintas straipsnelis «Mūsų apšvietos reikalai», kuriame p. «Parce iš Pažvelsio» sumano įkurti ką tai tokį, panašų į mokslo korporaciją, išleisti akcijas (šėrus) ir tokiu būdu surinkus kapitalą nupirkt žemę ir namus, kur turētų užgimt lietuviška mokslovietė. Sumanimas neblogas. Bet, kas jį įvykis? Męs ne apie pinigų abejojam, bet apie žmones.

* * *

«Lietuvos» N 4, p. Damijonaitis išvadino «lietuviškus socialistus» nesupratusiais, ištvirkėliais ir juodašimčiais. — Stipriai ir suprastinai! Linkėtina tokiems vyrams geros kloties savo žengime; be kliučių nužengs į chuliganų sąjungą...

TARPTAUTISKAS ŽODYNELIS.

Kapitalizmas (prancuz.) yra tai šios gdynės toks apsiereiškimas, kuriame įstatymais leista yra pavienioms ypatoms apvaldyt žemę ir kas yra viduj žemės; pabirkus, geležinkelius ir visokią pramonę; kapitalistai, yra tai mintantįs ir turstantįs dirbančios draugijos lėšomis ir jokių atskaitų draugijai neduodantįs.

Socijalizmas (lotyn.) — draugijiskumas, yra tai toks mokslas, kurs skelbia, jog žemė ir jos turtai, pabirkai ir visi kiti draugijos turtų šaltiniai turi būt valdžioje visų žmonių, o ne pavienių. Socijalizmas užgimė iš kapitalizmo, iš suplaukimo išdarbysčių į didelius centrus. Socijalizmas yra neišvengtina žmonijos ateitis ir visai priešingas kapitalizmui.

Evolucija (l.) — išsiplėtojimas ko nors, išsivystimas. Tankiausiai kalbama apie žmonijos evoliuciją, kurią tam tiksliai išdėstė Darvinas — apie organiškąjį svietą. Žmonės pereina iš prastesnių gyvūnų, lavinasi kovoje už būvį, stipresni lieka ir jie plėtojas; iš laukinių išsivysto į puslaukinius, iš tų į barbarus, paskui vergija; dabar evoliucija baigia naikit vergiją, vyksta tarp žmonių lygybė, iki toliaus ateis lygybė ir laisvė, ir tt.

Revolucija (l.) — perversmas esančių politiškų ar draugijinių formų. Revoliucija — tai aštrus šoktelėjimas evoliucijos, yra tai kaipi pritvinkusio kokio nors skaudulio trūkimas. Pav. Rusijoje carizmas stoji ant evoliucijos kelio ir nebeleido jai toliaus žengt. Kilo revoliucija. Čia carizmas yra skaudulys, o revoliucija — plyšimas. Abelnai revoliucija yra tai griežtos permainos. Ji gali būt kruvina ir nekruvina.

Paaukauta Partijai knygų.

Paskutiniu laiku partijos naudai pribuvo knygų paaukautų per draugus: K. Rutkų ir A. Banevyčių.

K. Rutkus paaukavo 25 egz. «Agitatorius», vertės 2.50. A. Banevyčius, Philadelphia, Pa., šias: «Varpas» (1903) numeriai: 9-10, 11 ir 12, po 15c; «Varpas» (1904) numeriai: 1, 2 ir 3, po 10c; 2 egz. «Maskolių naguose» po 10c; 1 egz. «Kas reikia žinoti ir atminti» 20c; 1 egz. «Užmušimas caro Aleksandro II» 15c; 1 egz. «Kas nuveiks?» 10c; 1 eg. «Darbininkas» nr. 5, 10c. Viso vertės 1.65. Viso pribuvo vertės 4.15.

Aukavusiems, varde Partijos, ištariu ačiu.

Draugai, norinti kurių iš šių raštų, lai kreipiasi prie ma-
neš. — Apyskaitos įplaukimų ir išlaidų už raštus tilps sekant-
čiuose num. «Kovos».

Centro Knygius *A. Bernotas.*

Biblijografija.

«Walstija ir Tiesa», kelėtas žodėliu žadinimui ir atbudimui y-
paciai Lietuviams ir Lietuwaitiems paaukavo J.W. Nyksztukas»
(gotiškomis raidėmis). Tilžė, 1907. Išleido J. Vanagaitis. Pysl. 14.
kaina 5 pf.

«Kas tai yra tie socialdemokratai ir ko jie nori» (gotiškomis).
Tilžė, 1906. Išl. J. Vanagaitis, Reitbahnstrasse 2. Pysl. 14. k. 5 pf.
«Lietuwaitė», apysaka J. Kvietkovskio, guldė P.G. Išl. «Kata-
likas», Chicago, Ill. 1906. Pysl. 297.

«Dilgelės» N 1 (4). 1907.

KRASOS DĒZUTĒ.

K. Klevui. — «Monologą» apturėjom, Tiks. Busime dėkingi,
jeigu ir toliau mums panašius rušies raštėliu suteiksėte.

Vietiniui. — Iš Naugatucko kitą žinią atspauzdėsimė sek. N
«Kovos». — Nepaisykite ant tamsunėlių, kurie tapo kokios ten, tik
Šliupni žinomos «laisvės» manijakais. Tos rušies žmogeliai pats ne-
žino, kame to jų «laisvė» tai yra manija ant laisvės, prasideda ir
kame baigiasi. Yra tai suklaidinti žmoneliai, kurie anksti ar vėlai
pats pasimatys nė šę nė ten paskui savo vadovą įbridę. Jūs stovė-
kit ant tyro tarptautinio socializmo pamatų, kurs nesiremia ant
pečių kokio vieno ar kito «didvyrio», bet milijonų proletarijato vi-
same sviete.

APGARSINIMAI.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Mėnesinių: J. Petrikys, Scranton, Pa. 1.00*
Pittsburg, Pa. 3.20. So. Bethlehem, Pa. 4.00;
Pana, Ill. 2.40; Courtney, Pa. 2.00; Riverton,
Ill. (nauja kuopa) 1.80; New York, N.Y. 1.00
Jersey City, N.J. 4.25; Youngstown, O. 4.60;
New Britain, Ct. 15.60. Elizabeth, N.J. 3.40;
Worcester, Mass. 4.20. Brooklyn, N.Y. 12.30.
Collinsville, Ill. 2.00. Spring Valley, Ill. 3.40.
Baltimore, Md. 12.80. Plymouth, Pa. 1.00. Phi-
ladelphia, Pa. 7.70. Waterbury, Ct. 7.80. *Pre-
numeratos:* S. Merkevicius, Herrin, Ill.; A.
Ambrozas, Johnston, Ill.; G. Petrauckas, Spring-
field, O.; Kun. M. Pėža, Brockton, Mass.; G.
Grigaitis, Škotijoje; J. Tumosa, Foxcroft, Me. —
po 2.00. V. Janėaitis, J. Gulbinas, A. Rudbalis,
A. Makauckas — Forest City, Pa.; A. Remeikis,
Hazleton, Pa.; O. Ulinskiutė, So. Mončester,
Conn.; F. Mikolaininis, Wiss — po 1.00. V. Ba-
čius, Luzerne, Pa. 2.50. S. Veckelionis, Lawren-
ce, Mas 1.80. J. Vaičikauskis, D. Levickis, E.
Giedrikis — Westville, Ill. po 1.50. P. Križiavy-
čius, G. Katalikas, — Scranton, Pa. po 75c. J.
Rolaud, Harleton, Pa. 50. A. Šalašavičius Chi-
cago, Ill. subs. k. 4.00. * M. Tananevyčius, S.
Šaulis, A. Pečiulis, — Chietgo, Ill. po 1.00. J.
Paliulis, Chicago, Ill. 2.00. A. Kiedis, Chicago,
Ill. subs. k. 1.00. V. Tutlis, Export, Pa.; P. Ans-
kaitis, Mc Kees Rocks, po 2.00. *Apgarsinimai*
50c. * 75c. Pavieni «K» nr 2.65. Viso 140.65.
Buvo 30.45. Viso 171.10

Išleidimai:

Atsp. kopertų 307. Krašos ženkl. 1.00.
Vazinėjimai 32c. Tekn. «K.» dalis (Popiera
20.40. Išsiunt. «Kovos» 2.08. Spauda už 2 san.

13.60. Sustatymas 18.00. Nuvežiojimai spau-
stuvėn ir krason 1.05.) Viso 59.52
Iėjo 171.10
Išėjo 59.52
Lieka 111.58

„Kovos“ Fondai:

G. Petrauckas, Springfield, O. 1.00
Per F. Lingl, Newark, N. J. 3.00
J. Petrikys, Scranton, Pa. 1.00
Spring Valley, Ill.: Juozas ir Jonas Gvaizdikai — 1.00 —
Viso 2.00

Buvo 296.28 Viso 303.28

Literatūros fondai:

Per A. Žakaucką, St. Clair, Pa. 1.15
Per F. Lingl, Newark, N. J. 50c.
Buvo 4.35. Viso 6.00

L.S.P.A. Centro Išdininkas

T Andziulaitienė.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Naugatuck ir Union City, Ct.: F. Ratkevicius [Karcėmėn-
kas] 5.00. B. Kamaitis, B. Ž., J. Stačokas, J. Martiukaitis,
S. Senkus, V. Mašiotas, P. Bankus, J. Virbickas, J. Martišius,
M. Fernis, A. Mašiatas, J. Švaps, J. Mikaitis, J. Račius, J. Sta-
naitis, D. Eimaitis — po 25c. Smulkesnių 1.17. Viso 10.42
Forest City, Pa.: A. Makauckas 1.00, A. Rudbalis, J. Gulbinas
— pa 50c. V. Janėaitis, A. Skiečius, A. Berisas, M. Tulas, J. Tulas,
J. Juozupaitis, A. Šukiute — po 25c. Vienas 10c. Viso (atitrau-
kus prakalbų Kaštus) 2.50
Philadelphia, Pa. kriktyšnose pas M. Taurinska: J.
Grušas, J. Kairis, A. Čekotas, J. Januskevicius, P. Šviežias
kas, J. Paulauskas — po 25c. J. Francisk. 15c. M. Taurinskas,
J. Ubis, Jurgaitis — po 10c. Anglas 5c. Viso 2.00
Buvo 884.33
Viso labo 926.25

Rutkaus brošiūrėlei.

Kazleton, Pa.: K. Merkevicius A. Remeikis, po 1.00. M. Mer-
kevicius, A. Šergalis po 50c, M. Remeikute, M. Merkeviciute,
po 15c. Viso 3.30.
Forest City, pa. A. M. Makauskas, J. Gulbinas po 1.00. J.

Juozupaitis 50c. A. Rutbalis 1.00. Viso 3.50.
Patterson, N. J.: V. Oreskeviciene, .15.
Gerardville, Pa.: O. Žemaitiene, .15.
Buvo 13.83. Viso 20.42

Pirmas lietuviškas Teatras, New Yorke.

Parengtas per 52-ą kuopą LSPA. Atsibus
Nedėlioje 3-čia Vasario (February) 1907 m.
Svetaineje «Annex Hall» po N. 28-30 Avenue
A. tarpe 2ros ir 3-čios gatves, East side.

Bus lošiama komėdija 1-me akte, «Dėde at-
važiavo». Poperstatimui komėdijje Dainos
Monologai, Deklemacijos, šokiai ir lakiajanti
žigūne.

Todėl užkviėdamė ant to linksmaus vaka-
ro, visns lietuvijs kipo vietinius, teip ir js apie-
inkės kaip jaunos teip ir senus, kartu pasi-
linksmjt ir gardziai pasijuokt. Prasides 6-ta
val. po pietu, ir trauksis iki vėlybai nakčiai,
įžanga tiktai 25 centai.

Užprašo 52-ros kuopos LSPA. KOMITETAS

Baltimore, Md. atsibus susirinkimas 14 kuo-
pos LSPA. 1-mą dieną vasario, «Lietuviškoje»
salėje 8 val. vakare. Malonėkite draugai atsi-
lankyt ir naujų draugų atsivest.

KOMITETAS.

Pajieškojimai.

Pajieškau bralio M. Šidlausko, iš viensėdio
Pakercėškių, Žiežmarių valsčiaus, Trakų pav.,
Vilniaus gub. 8-ti metai Amerikoje; gyvena a-
pie Pittsburgą; meldžiu atsiuokt, ar kas žinot
man pranešt, ant šio adreso: P. Šidlauckas, 38
8-th st., E. Cambridge, Mass.

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

Organizatorius A. Petratis,
397 N. Front str. Grand Rapids, Mich.
Sekretorius susin K. Rutkus,
1418 So. 2-nd st., Philad. Pa.
Sekret. turtų - P. Bukšnaitis,
102 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Išdininkas - T. Andziulaitienė,
2135 So. 9-th str., Philadelphia, Pa.
Knygius - A. Bernotas,
1418 So. 2-nd str., Philadelphia, Pa.

AGENTAI „KOVOS“.

M.A. IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N.Y.
J. GERDAUSKAS, 54 Lafayette ct. New Britain, Conn.
F. NARVYDAS, 544 W. 49-th str. New York, N.Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st. Newark, N.J.
J. ULINSKAS, 284 Moyallen st. Wilkes Barre, Pa.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
J. ŽEMAITIS, 824 Bank st. Waterbury, Conn.
J. RAULINAITIS, 25 W. 2nd st. (room 21) So. Boston, Mass.
K. LESEVYČIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413. Westville, Ill.
B. Kondratavičius, Box 659. Wilmerding, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross ave. Scranton, Pa.

Keliaujantis agentas K. Rutkus.

A. Simonaitis, 146 N. 4-th st. Brooklyn, N.Y.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus sekandiai: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose atsibūva 4-tame utarninke kožno mėn.; Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd st., 8 val. vak.; ir kožname nedėdienyje, po nr. 229 Pine str., 1 val. po p., atsibūva sus. lavinimosi. Sekr. A. BERNOTAS, 1418 So. 2-nd str.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laikys susirinkimus dusyk mėnesy: 1. kas 1-mą utarninką, 7 val. vakare ir 2. kas 3-čią nedėdienį, 3 val. po pietų. Atsibus po nr. 210 Central Viaduct.

Kuopos sekr. J. LABANAUCKAS.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūva pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsibus paskutiniam nedėdieny kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869—33rd place.

Organizatorius J. JANČAUSKAS, 95 Canalport ave.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio ir kiekvieną pėtnyčią vakare diskusijas ant 258 Main str., „Socialist Party Headquarter“

Organiz. J. GERDAUSKAS, 54 Lafayette str.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys susirinkimą 3 d. Vasario (February) 3 v. po piet., F. J. Bagočias mokslainė, 2226 Forbes str.

KOMITETAS.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdieny kiekvieno mėnesio, po No. 325 Clifford str.

Sekr. K. VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą nedėdienį kožno mėn. Kampas E. Market st. ir Meade str. 4 val. po piet. Sekr. J. Ulinskis.

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ketvergą kožno mėnesio, po No. 103 Jackson str. 7.30 val. vak.

Sekr. A. STANELIS, 74 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, Lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P. Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyti susirinkimus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 3-rą val. pietų, salėje J. Lietuvniko.

Prat. rašt. J. RAMANAUCKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus

1-ame utarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L. J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V. J. PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasidės nuo 2 val. po pietų. Telpgi bus laikomi susirinkimai kožną panedėli nuo 7.30 vakare svetainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y. Sekr. M. Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai la ikysis naujovj vletoj: L. Steponkaus salėje, 1120 So. Leavitt str. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dusyk mėnesy: po 1-am pirmą subatvakarį ir po 15-tam.

Sekr. J. KILIKVYČIUS, 68 W. 25-th str.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinį Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sek. J. BANULIS.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seredą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kirtė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apsvietos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union Cyt'les, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus dusyk ant mėnesio: 1-mą seredą po pirmam kožno mėnesio laiko mitingą su protokolu, o 3-čią seredą po pirmam laiko pasikalbėjimo susirinkimą. Visada prasideda 7.30 vakare, Lietuviškoje salėj Linden Parke. Kuopos sekr. B. ŽURYS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas serodos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L. U. Klube, 521 Grand Ave. KOMITETAS.

Senandorio 23-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąvalti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, Paddy William salėje, po nr. 122½ N. 6-th str.

Sekr. J. KLEMBRAUSKAS, 7 Mill Row

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str. Organizatorius J. GARVA.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą ketvergą po 1-mai kožno mėnesio, 7½ v. vakare, L.P. Klubo kambariuose, Bank str.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūva kas paskutinį subatą mėnesio Lietuvos Ukėšų Klubo ruimuose, 96 Green St., vakare 7.30.

Sekretorius T. RUBIKAS.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str. Org. J. G. SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-rą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str. KOMITETA.

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų, Harugari salėje, kampas 10-tos ir Carr gatvių. Sekret. J. K. VASILLAUCKAS, 1701 N. 10-th st.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apalianskio, 162 First st. 5 v. vakare. Užprašom visus atsilankyt. Organiz. P. SAKATAUCKAS, 9 Aspen st.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus paskutinį nedėli. kožno mėn. po No 304 W. Centre str. Sekr. J. MICKUNAS, 1235 E. Pine str.

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusyk mėnesy — po kožnos 10-tos ir 25-tos serodžinas. Rašt. prat. ir turtų, J. P. DUDZIŪNAS.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūva 3-čiam nedėdieny kožno mėnesio po N 60 Wells Str. S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3½ po pietų, pas kuopos sekretorių K. Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir trečią panedėli, pusę po 7 vakare, po adresu: 109 East 3-rd st., tarpe Ave A. ir Ave I.

Kuopos Sekr. J. J. DANIELIUS.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus kožną ketvergą po 1-mai dienai mėnesio, 7 val. vak., pas drg. Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom atsivest naujų. Sekr. A. ŽUKAUCKAS.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas mėnuo, pripuolanciam po 15-tos mėnesio dienos nedėdieny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. LEKAVYČIUS, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos atsibus susirinkimai kas antrą ir kas ketvirtą nedėdienį mėnesio, 3 val. po pietų, namuose išdininko, J. Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia. Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du

kart mėnesy: po 1-mai ir po 15-tai nedėdieniuos, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J. J. SMILIS, 270—271 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedėdienį mėnesio, L. N. Klibube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą seredą kožno mėn., po N 111 Pine st. J. Baturous salėj. Sekretorius K. AKIALIS, 105 Bond st.

Graži dovana Naujiems Metams!

Priegtam labai naudinga yra gera knyga arba laikraštis. Draugai norintys pradžiuginti savo prietelius, nusipirkit knygą arba užsteliuokit pas mane ir leiskit pasiūst jiems, arba užrašykit gerus laikraščius, kaip „Kovą“, „Vienybę“ ar „Lietuvą“. Pas mane perkant knygą, už 4.00 duoda dovana už 50c., o užsirašant ar užrašant kitam minėtus laikraščius, duoda dovana knygomis už 25c. Geriausiai tinkančios knygos dovana yra Geografija 2.50, 4 knygos liet. pasakų po 1.50 žėdna arba 6.00 visoms. Špeka ir Medega 2.00; Ethnologija 2.50. Žodinas liet. ir angliška 3.00; abi dalis 6.00. Lietuvos Istorija 2 dalis po 2.25, abidvi 4.50. Dainų Knyga 2.50. Biblija, didžiausia knyga lietuviškoj kalboj, Orakulas, arba burtų ir monų knyga 3.50. Visos tos knygos sauniai apdarytos ir aplaiķas jas džiaugsis. Turiu tūkstančius kitokių, kokios tik yra lietuviškoj kalboj. Draugai, užsteliuokit ant žiemos vakarų.

Visada kreipkitės pas savo draugą

Fortunatas J. Bagorius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

„DILGELES“

Pirmasis lietuvių kalboje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis. Kas „Dilgeles“ užsirašys ištiesiems metams ir prisius \$1.00, tas gaus priedu puikią ir juokingą knygelę. Pasiskubinkite užsirašyti iš anksto, nes paskui susitraukę prieš pat kalėdas, kaip ims visi prie „Dilgelų“ grustis, tai išminds daug žolių. Adresas nedilgina:

„DILGELĖS“

1418 So. 2nd str.,

Philadelphia, Pa. (48-51)

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisiekna lietuviškojai. Pigios prekės.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

JULIUS CALMIN

Visoki skanūs švieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likerai; puikūs cigarai.

Mechanic st., Camden, N.J.

Bell Phone, 808-x E. Phone, 1033-A.

Štoras.

Ant kampo, pirkt arba rendavot, labai pigiai. 1722-1724 So. Front st. Philadelphia. Pasiteirauk pas: J. Rhea Craig, 3-čia ir Tasker. (3-6)

„Kova“

Išleina kas pėnnyčia. Prenumerata į visas dalis svieto:
metams \$ 2.00
pusmečiniui \$ 1.00

Apgarsinimų prekė:
sykj collis 50c.; collis per mėnesį, 1.00; collis per metus, 10.00.
Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, reikia adresuot:

„KOVA“

1418 So. 2-nd Str., PHILADELPHIA, PA.

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, By J.O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
Subscription rates:
One year in all parts of the world, 2.00;
Six months " " " " " " 1.00
Advertisement rates on application.

Lietuviu Gydytojas

A.L. Graičūnas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokit save apgaulinėt visokiems profesoriams, specialistams ir šundaktariams, pas kuriuos tik pinigus sukisate, osveikatos ir teisingos rodos negaunate. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A.L. Graičūną, jis duos tau teisingą rodą **DYKAI** ir pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ilgai gydymas trauksis. Dr. A.L. Graičūnas nesuavadžilo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne.

Gydo visokias ligas: vyriškas, moteriškas ir vaikų ligas. Nelėtingus gydo ir reikali parėjus operaciją padaro **DYKAI** nuo 8 iki 9 val. ryto kas dien. Valandą o s p r i e m i m o ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 iki 10 val. ryto; nuo 12 iki 1 val. po pietų ir nuo 6 iki 10 val. vakare. [49-4]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

Ant Akmenu
Railroad Laikrodėlis

Patentuotas regulatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra vi-

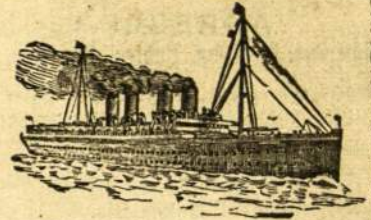
u r v a r t o j a - a s g e l e z i n k e b o t a r n ū, k a i p o g e r i a u s i a i l i k a n t i s ; g e r a v i e n t a u a n t 25 m

Šį laikrodėlį pasiūsiame C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėjimu išgaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresu \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 11K auksuotą labai gražų lencitgėlį su kompasu dyka.

EXCELSIOR WATCH CO.,
902 Central Bank Bg, Chicago.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietis

Parduodame geležinkelių tikietis į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mės apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

DIDŽIAUSIA ŠAKROVA OVERKOČIŲ VISOKIOSE PREKĖSE

NAUJAUSIOS ŽIEMINĖS MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam vienus metus **UŽ DYKA!**

L.Freedman & Son.

VIENA PREKE

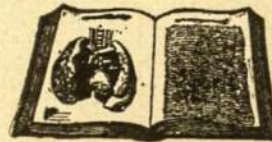
Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

Kampas South ir 4-tos.

EXTRA!

nauja didele

daktariška

EXTRA!

lietuvišką

KNYGA

VADOVAS IN SVEIKATA.

Trečiu kart atspaudinta ir vel 50 tukstančiu egzemplioru. Parašyta Profesoriaus **Dr. E. C. Collins M. D.** trečias atspaudinimas, su daug nauju pridėjimu ir pnuatesniu paaiškinimu, apie visokias ligas ir kaip buti sveiku ir laimingu, — pripildita per: **DIREKTORIŲ Dr. COLLINS MEDICAL INSTITUTO.**

Toj naujoj knygoj — teipat yra daug koleravotu paveikslu, perstatant visas paslaptis subudavojią žmogaus kuno ir organus vidurines sistemos; teipat ir kudiki motinos viduriuose nuo minutos prasidėjimo iki užginimo, vienuolika permannose ir augimą viduriuose. Toj knygoj yra daug slapybiu atidengimo labai akvyu žiniu, apie lytiską susinesimą; apie ką dar iki šiol nieks taip aiškiai ir atvrai, neatidenge ir nepaaiškino lietuviškai.

Tą Didejį Naujoji knygą „VADOVAS IN SVEIKATA“ nors kasuoja 45 cen. bet kuris atsius 10 cen. stámpoms už prisiuntimo kaštus ir savo adresą, tai ji, bus prisiusta kožnam; kaip vyrams taip moterims, sveikiems ir sergantiems, visiems yra labai naudinga, tą knygą. Kas ją perskaitys (kurie yra didumo per 200 dideliu lapu) ne tik mokes kaip buti sveiku ir laimingu, bet ir daktariškai mokliškai apsišvies. Tie ką jau dabar serga o nori buti sveikais, bet be geru Daktaru ir vaistu negali but išgyditi, — tai **Dr. E. C. Collins Medical Institute**, apart paties Profesoriaus yra daktarai Specialistai ant kožnos ligos ir geriausi išrasti vaistai Instituta Laborijoj; su kuriais nieks negali susilygint ir aprašant lieč per gromatą arba atejas in Ofisa, kokio vardo liga nebutu, tampa be apsirikimo išgyditi, jeigu liga yra dar išgydoma, kaip vyrai taip ir moteris. Atejas in Ofisa arba rašant tik lietuviškai geriause išreikšt savo jausmus ir nesveikuma. — Vaistus išsiunčia per Expressa. in visas dalis Amerikos Suvienytu Valstiju, Canada, Mexico, Europa ir kitas dalis pasaulės. Rašant adresuok:

Dr. E. C. Collins Medical Institute,

140 W. 34th St.,

(netoli Broadway)

New York, N. Y.

Ofiso Adinos: nuo 10 iš ryto iki 5 po piet, Šventoms dienoms nuo 10 iki 1 po p, ir vakarais: Utarike, Seredo, Ketverge ir Petnyčioj nuo 7 iki 8 adina.